МОСКВА 19
УЛ.ФРУНЗЕ 10 ИН.ТУТ
СОВ.СТРОИТ.И ПРАВА
.12 . ЗВ 2

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 131 (5805) | 9 чэрвеня 1937 г., серада | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Цэнтральнаму Камітэту ВКП(б) — таварышу СТАЛІНУ — Радыёграма зімоўшчыкаў дрэйфуючай экспедыцыі.

Пастанова Совета Народных Камісараў БССР— Аб плане сіласавання кармоў па калгасах БССР у 1937 г.

ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ — Захоўваць партыйны білет, як зяніцу вока.

Тэлеграма тав. Дзімітрава Рамону Леманеда, Хозе Дыясу і Феліпе Прэтэлю.

АБМЕРКАВАННЕ ПЫТАННЯЎ ТРЭЦЯГА ПЯЦІГАДАВОГА ПЛАНА: Б. М. Шпенцэр — Хімічная прамысловасць БССР у трэцяй пяцігодцы; Серабранікаў — Аб развіцці лесапільнай і дрэваапрацоўчай прамысловасці; Коннікаў, Міцура — Прапановы чытачоў.

Франчэско Леоне — Мы гарыбальдзійцы.

ЗА РУБЯЖОМ:

Палітыка ўступак агрэсару;

Новы японскі ўрад;

Антыяпонскія паўстанні ў правінцыі Чахар;

Правакацыя французскіх фашыстаў;

У ЗША нарастае хваля забастовак.

ЗАХОЎВАЦЬ ПАРТЫЙНЫ БІЛЕТ ЯК ЗЯНІЦУ ВОКА!

Сіла ворагаў народу «заключаецца, гаворыць таварыш Сталін, у партыйным білеце, у авалоданні партыйным білетам. Іх сіла заключаецца ў тым, што партыйны білет дае ім палітычнае давер'е і адкрывае ім доступ ва ўсе нашы ўстановы і арганізацыі».

Ворагі народу доўгі час аставаліся ў партыі з прычыны бесклапотнасці і дабрадушнасці раду партыйных кіраўнікоў. Ідыёцкая хвароба — бясклопатнасць, якою моцна былі заражаны многія партыйныя арганізацыі, прытупляла пільнасць у адносінах да ворагаў, была той спрыяючай умовай, якая давала ворагу магчымасць доўгі час трымаць у сваіх руках партбілет.

Вораг авалодваў партбілетам, карыстаючыся таксама і арганізацыйнай распушчанасцю, адсутнасцю большэвіцкага парадку ў партыйнай гаспадарцы. Праверка і абмен партыйных дакументаў спрыялі перамаганню арганізацыйнай распушчанасці, узнялі адказнасць за захаванасць партыйных дакументаў.

Падводзячы вынікі праверкі партыйных дакументаў, Пленум ЦК ВКП(б) абавязаў «партыйныя арганізацыі да канца ўсвоіць гэтыя ўрокі і пакласці канец бясчынствам, якія былі выяўлены ў хоідзе праверкі партыйных дакументаў». Гэтыя ўрокі, на жаль, многія партыйныя арганізацыі сталі забываць. Пачасціліся выпадкі згубы партыйных білетаў. Некаторыя райкомы глядзяць на гэтыя факты з недапушчальнай лёгкасцю, узбуджаючы хадайніцтва аб выдачы дублікатаў партбілетаў нават у тых выпадках, калі згуба яго выклікана парушэннем самых элементарных правіл этыкі (п'янства і інш), або недапушчальным ратазействам.

У арганізацыях КП(б)Б пасля абмену партыйных дакументаў згублена больш 150 новых партыйных білетаў. Асабліва вызяляюцца такія гарадскія партарганізацыі, як Віцебская, дзе згублена больш 20 партбілетаў, Гомельская, партарганізацыі Сталінскага і Варашылаўскага раёнаў (Менск) і інш. Гэтыя факты паказваюць, што асобныя комуністы не засвоілі той ісціны, што захоўваць партыйны білет як зяніцу вока—свяшчэнны абавязак кожнага партыйца. Не ўсякаму дано насіць высокае званне члена партыі. Заслужыць гэта званне можна толькі ўпартай барацьбой, беззаветна адданай работай у інтарэсах соцыялістычнай радзімы; толькі тады, калі на справе даказваецца беззаветная любоў і адданасць комуністычнай партыі і інтарэсам тарджаства комунізма.

Найцяжэйшым злачынствам перад партыяй і краінай з'яўляюцца факты, калі ў выніку ратазейства, бесклапотнасці і самасупакаення людзі губляюць партыйныя білеты і ствараюць магчымасць ворагам народу, скарыстаўшы ўкрадзены партыйны білет, пранікаць у партыйныя арганізацыі і тварыць свае гнусныя справы.

Вось чаму факты згублення і крадзяжу партбілетаў павінны выклікаць трывогу і настарожанасць у кожнага комуніста і кожнай партарганізацыі.

Варта толькі прааналізаваць, уважліва прыглядзецца да акалічнасцей, якія прыводзяць вельмі часта да згублення партбілета, і мы ўбачым, што адзінай асноўнай і рашаючай прычынай згублення партыйных дакументаў гэта праяўленне бесклапотнасці і ратазейства да захавання партдакументаў. Прывядзем асобныя факты. Член партарганізацыі Менскага горсовета Дворын «згубіў» свой партыйны білет, калі ён пасля празмернай выпіўкі «адпачываў» у нейкім хляве. Брухачэўскі згубіў свой партбілет таксама ў п'яным выглядзе.

Комуніст Венгенік (Бабруйск) зайшоў у цырульню пабрыцца. У пярэдняй ён зняў пінжак, у якім захоўваўся партыйны білет. Пакуль ён скончыў брыцца, ворагі паспелі, скарыстаўшы ратазейства Венгеніка, украсці яго партыйны білет. Комуніст Трынурдзін упусціў у сваю машыну па дарозе ў Магілеў незнаёмую жанчыну, якая сцягнула ў яго партыйны білет.

Факты згублення партыйных білетаў яшчэ раз з усёй пераканаўчасцю сцвярджаюць, што многія партыйныя кіраўнікі да гэтага часу не разумеюць таго, што дабрадушнасць у такім пытанні, як згубленне партыйных дакументаў—гэта велізарнае недаравальнае злачынства перад партыяй. Многія кіраўнікі партыйных арганізацый забываюць аб тым, што адказнасць за захаванне партыйнага білета ўскладзена не толькі на яго ўладальніка, але і на сакратара партарганізацыі, на ўліку якой даны член партыі знаходзіцца.

Разам з тым трэба прызнаць, што не гледзячы на вельмі трывожныя факты, пералому ў адносінах да хавання партыйных дакументаў у партарганізацыях не адчуваецца. Кіраўнікі не зрабілі гэта пытанне прадметам абмеркавання ўсёй партарганізацыі, каб на гэтым выхоўваць комуністаў, павышаць іх большэвіцкую пільнасць і боездольнасць.

IV менская партканферэнцыя па справаздачнаму дакладу гаркома правільна запісала:

«Партканферэнцыя, адзначаючы адсутнасць у некаторых комуністаў пільных адносін да захавання партыйных білетаў, абавязвае гарком, райкомы КП(б)Б, пярвічныя партарганізацыі і ўсіх комуністаў прыняць неабходныя меры да прадухілення фактаў крадзяжу і згублення партбілетаў комуністамі і выключэння ўсякай магчымасці пападання партбілетаў у рукі ворагаў народу».

Гэта ўказанне мае значэнне не толькі для Менска, яно павінна быць улічана і іншымі арганізацыямі КП(б)Б.

Трэба, каб кіраўнікі, якія да гэтага часу яшчэ не аддзеліліся ад ідыёцкай хваробы — бесклапотнасці, нарэшце зразумелі, што ні агульнымі размовамі аб пільнасці можна сапраўды поўнасцю ліквідаваць антыпартыйныя адносіны да захавання партбілета, якія праяўляюцца ў асобных комуністаў. Пара перайсці ад слоўнай пільнасці да пільнасці на справе. А гэта значыць забяспечыць беражлівае захаванне партыйных дакументаў, рашучую барацьбу з усякім момантам праяўлення ратазейства і расхлябанасці. Кожны факт згублення партыйнага дакумента павінен быць прадметам сур'ёзнага абмеркавання на партыйным сходзе пярвічнай партарганізацыі. Кожны такі факт неабходна скарыстаць для выхавання партыйнай масы, для ўмацавання партыйнай дысцыпліны, палітычнай загартаванасці комуністаў, каб пазбавіць якой-бы там ні было магчымасці ворагам народу выкарыстаць партыйны білет для сваіх брудных мэт — барацьбы супроць партыі.

Трэба, каб на аснове сур'ёзнай прынцыповай пастаноўкі гэтых пытанняў у партарганізацыях кожны член партыі засвоіў-бы, што той комуніст, які сваёй бесклапотнасцю і нядбайнымі адносінамі да захавання партдакументаў стварае магчымасць ворагам народу карыстацца партыйным білетам, хоча ён ці не хоча, дае ў рукі ворага зброю барацьбы супроць дзяржавы.

Трэба, каб кожны член партыі, кожны партыйны кіраўнік засвоіў-бы, што калі мы хочам да канца знішчыць, вырваць з корнем ворагаў народу, якія, па-майстэрску маскіруючыся, прытоіліся там-сям у порах нашага апарата, нам неабходна перш за ўсё рашуча пакончыць з элементамі арганізацыйнай распушчанасці, бесклапотнасці і самасупакоенасці.

Авалоданне большэвізмам — патрабаванне рашучай барацьбы з усякімі праявамі бесклапотнасці ў адносінах большэвіцкага парадку ў нашым партыйным доме.

Партыйны білет — самы каштоўны дакумент члена партыі і захоўваць яго ён абавязан як сваё жыццё.

ЦЭНТРАЛЬНАМУ КАМІТЭТУ ВКП(б)— таварышу СТАЛІНУ

РАДЫЁГРАМА ЗІМОЎШЧЫКАЎ ДРЭЙФУЮЧАЙ ЭКСПЕДЫЦЫІ

Дарагі Іосіф Вісарыёнавіч!

Мы шчаслівы паведаміць Вам, што дрэйфуючая экспедыцыя Паўночнага полюса пачала сваю работу.

Дзесяткі год лепшыя людзі чалавецтва імкнуліся разгадаць тайны Цэнтральнага Палярнага басейна. Гэта аказалася пад сілу толькі вялікай совецкай краіне, кінуўшай на авалоданне Арктыкай сваю выдатную тэхніку, пачаўшай планамернае соцыялістычнае наступленне на Поўнач.

Дарагі Іосіф Вісарыёнавіч! Мы бясконца ганарымся тым, што іменна нам дараваны найвялікшы гонар першымі працаваць у раёне Паўночнага полюса, устанаўляючы веліч і магутнасць совецкай краіны. Бліскуча забяспечаныя, з велізарным энтузіязмам, з нязбыўным запасам энергіі мы пачынаем сваю работу.

Зараз на крызе ўстаноўлены жылая і рабочая палаткі, разбіты базы харчавання і знаражэння, пачаты рэгулярныя навукова-даследчыя работы па метэаралогіі, гідралогіі, гідрабіялогіі, земнаму магнетызму, гравіметрыі і вывучэнню дрэйфа. Устаноўлена радыёсувязь з палярнымі станцыямі.

Дарагі Іосіф Вісарыёнавіч! Тут, сярод ледзяной пустыні, на адлегласці многіх тысяч кілометраў ад роднай Масквы, мы не адчуваем сябе адарванымі ад сваёй краіны. Мы ведаем і верым, што за намі і разам з намі — вялікая соцыялістычная радзіма. Гэта ўсведамленне мацуе нашы сілы, і мы абяцаем Вам зрабіць усё, каб апраўдаць аказанае нам велізарнае давер'е.

І. ПАПАНІН, Э. КРЭНКЕЛЬ,
П. ШЫРШОЎ, Е. ФЁДАРАЎ.

7 чэрвеня 1937 года.
Паўночны ледавіты акіян.

V МАСКОЎСКАЯ АБЛАСНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ ВКП(б)

6 чэрвеня, на дзённым пасяджэнні V маскоўскай абласной канферэнцыі ВКП(б) са справаздачным дакладам аб рабоце МК ВКП(б) выступіў цёпла сустрэты дэлегатамі сакратар Маскоўскага абласнога камітэта партыі тав. Н. С. Хрушчоў.

Пасля даклада тав. Хрушчова канферэнцыя заслухала справаздачны даклад старшыні рэвізійнай камісіі тав. Лаўнікевіча.

Следам за гэтым адкрыліся спрэчкі па дакладах.

ШЧЫРА ДЗЯКУЮЦЬ ЛЮБІМАГА СТАЛІНА КАЛГАСНІКІ БССР ЗА АКАЗАНУЮ ДАПАМОГУ

ПАВЫШАЕМ КЛАСАВУЮ ПІЛЬНАСЦЬ

ЗАСЛАЎЛЬ. (Спец. кар. «Звязды»). Пастановы СНК БССР і ЦК КП(б)Б аб зніжэнні норм абавязковых паставак зярна дзяржаве і паставак натураплаты МТС, а таксама аб спісанні запазычанасці насеннай і харчовай ссуд і інш. выклікалі сярод калгаснікаў і працоўных аднаасобнікаў Заслаўскага раёна небывалую хвалю вытворчага ўздыму. На агульных сходах і нарадах калгаснікі і калгасніцы выказваюць сваю падзяку правадыру народаў таварышу **Сталіну** за дапамогу і клопаты аб калгасным сялянстве.

На пашыраным пленуме райвыканкома старшыня пагранічнага калгаса «Звязда» т. Грачынскі заявіў:

— Калгаснікі нашай сельгасарцелі ў адказ на пастанову партыі і ўрада, у адказ на клопаты нашага роднага і любімага таварыша Сталіна яшчэ больш мабілізаваліся на барацьбу за высокі ўраджай. У нас высока паднялася працоўная дысцыпліна, павысілася якасць работы.

— Для нашага калгаса імя Дзяржынскага, гаворыць старшыня праўлення т. Юрэнка, — абавязковыя пастаўкі зніжаны з 43 тон, што былі ў мінулым годзе, да 12 тон у гэтым годзе. Апрача таго спісана запазычанасць па збожжавай пазыцы і інш. Даведаўшыся аб гэтым, калгаснікі ўсе, як адзін, абавязаліся добра правесці прапалачную і ўборку ўраджаю, своечасова выканаць свае абавязацельствы перад совецкай дзяржавай. Усе калгаснікі дзякуюць таварышу Сталіну за радаснае жыццё ў калгасе.

— Наша шчаслівае жыццё ў краіне соцыялізма, — кажа старшыня Старасельскага сельсовета т. Зімітровіч,—мы ніколі і нікому не аддадзім. Па-стаханаўску працуючы на калгасных палях, нашы калгаснікі адначасова дапамагаюць слаўным чырвоным пагранічнікам ахоўваць совецкія граніцы ад дыверсантаў, шпіёнаў. Яшчэ больш мы павышаем класавую пільнасць да ворагаў народу — трацкістаў, правых рэстаўратараў, якія імкнуцца разбурыць калгасы, надзець ярмо на працоўнае сялянства. Але гэтага ніколі ворагам не бачыць! **А. ЛОСЬ.**

У АДКАЗ НА СТАЛІНСКІЯ КЛОПАТЫ

Ва ўсіх сельсоветах Менскага раёна праходзяць агульныя сходы калгаснікаў. На гэтых сходах глыбока растлумачваецца палітычнае значэнне пастаноў партыі і ўрада аб зніжэнні норм абавязковых паставак дзяржаве і аб спісанні запазычанасці па насенных і харчовых ссудах з калгасаў.

Калгаснікі і калгасніцы ў сваіх выступленнях шчыра дзякуюць правадыру народаў таварышу Сталіну за яго бацькоўскія клопаты аб заможнасці калгаснікаў.

— Усе пастановы партыі і ўрада і асабістыя ўказанні таварыша Сталіна,—гаворыць 70-гадовы калгаснік сельгасарцелі імя Сталіна, Астрашыцка-Гарадзецкага сельсовета, тав. Тарасевіч, — гэта ёсць бацькоўскія клопаты аб працоўных нашай радзімы. Я пражыў многа год і не помніцца мне, каб хоць крыху падумаў хто раней аб сялянах. Пры царызме смакталі з нас кроў кулакі і памешчыкі. Толькі зараз мы зажылі, як трэба чалавеку.

Аналагічнае выступленне на агульным сходзе зрабіла калгасніца сельскагаспадарчай арцелі «Большэвік», Самахвалавіцкага сельсовета, тав. Чурыцкая. Яна сказала:

— Клопаты партыі і ўрада і асабіста таварыша Сталіна аб заможнасці калгаснікаў мы адчуваем штодзённа. А гэтыя пастановы яшчэ раз сведчаць пра бацькоўскія клопаты аб нас. Мы зараз як ніколі павінны працаваць лепш. Мы павінны ўзмацніць ахову нашага ўраджаю. Гэта будзе нашым адказам на дапамогу, якая аказана нам з боку партыі і ўрада.

Агульныя сходы праходзяць ва ўсіх калгасах пад знакам новых вытворчых перамог. Калгасніцы сельскагаспадарчай арцелі «1 мая», Кайкаўскага сельсовета, Хмялеўская Х., Гулевіч К., Хараўская Маня ў гэтыя дні замест нормы ў 1 гектар сярэдняй засмечанасці выполваюць па 2,5—3 гектары за дзень.

Па Менскаму раёну ў гэтым годзе (параўнаўча з мінулым) калгасы, абслугоўваемыя МТС, куды менш будуць здаваць хлебапастаўкі і натураплату МТС. Летась здадзена калгасамі, абслугоўваемымі МТС, 16.140 цэнтнераў. Сёлета, на падставе пастановы партыі і ўрада, павінны будуць здаць дзяржаве 11.738 цэнтнераў. Калгасы, якія не абслугоўваюцца МТС, здалі дзяржаве ў 1936 г. 750 цэнтнераў, а ў гэтым годзе налічваецца здаць 595 цэнтнераў. Аднаасобныя гаспадаркі здалі летась 403 цэнтнеры, а ў гэтым годзе павінны будуць здаць 269 цэнтнераў.

Гэтыя лічбы — яркае сведчанне таго, наколькі вялікі клопаты партыі і ўрада аб калгасным сялянстве, аб яго заможным і культурным жыцці.

Ал. ДОЎГІ.

ПАЧАЛІ ПРАЦАВАЦЬ ЯШЧЭ ЛЕПШ

З вялікім уздымам і радасцю сустрэлі працоўныя Случчыны пастановы Соўнаркома БССР і ЦК КП(б)Б аб зніжэнні норм абавязковых паставак і натураплаты МТС і спісанні запазычанасці па насенных і харчовых ссудах.

Як толькі былі атрыманы газеты за 4 і 5 чэрвеня, па ўсіх калгасах акругі пачалося абмеркаванне гэтых пастаноў. Па сельсоветах Грэскага раёна ў гэты дзень праводзіліся злёты стаханаўцаў прапалачнай, дзе таксама былі абмеркаваны пастановы.

На брыгадным сходзе калгаса «Першае мая», Слуцкага раёна, калгаснік Брыкін заявіў:

— Клопаты партыі, урада і роднага Сталіна асабліва адчуваюць калгаснікі нашай пагранічнай акругі. Партыя сваімі штодзённымі клопатамі стварае ўсе магчымасці, каб кожны калгас быў сапраўды большэвіцкім і магутным, а калгаснікі—заможнымі.

Новыя ільготы, найвялікшыя клопаты партыі і ўрада і асабіста роднага і любімага таварыша Сталіна натхняе калгаснікаў да новых перамог за рэкордны ўраджай, за ўмацаванне калгасаў.

І. ВЕЧАР.

УЗОРНА ПРАВЯДЗЕМ ПРАПОЛКУ І УБОРКУ

З вялікай радасцю і ўздымам сустрэлі працоўныя Чэрвеньскага раёна пастановы СНК БССР і ЦК КП(б)Б аб зніжэнні норм абавязковых хлебапаставак, натураплаты і спісанні запазычанасці па насеннай, харчовай і фуражнай ссудах. У калгасы і сельсоветы выехаў партыйна-совецкі актыў, каб гэтыя пастановы партыі і ўрада давесці да кожнага калгасніка і аднаасобніка.

Калі ў канцылярыі калгаса «Першамай» (Раваніцкі сельсовет) былі атрыманы газеты, у якіх змешчаны пастановы, калгаснікі тут-жа прачыталі гэтыя пастановы аб новай дапамозе, якая дадзена калгаснікам Беларусі.

Старшыня гэтага калгаса Васько падлічыў, што згодна гэтых пастаноў калгасу прыдзецца на 25 тон менш, чым у мінулым годзе здаць дзяржаве збожжа і натураплаты МТС.

— Гэту колькасць збожжавых, бабовых і тэхнічных культур мы размяркуем на працадні, што значна ўзмацніць матэрыяльнае становішча калгаснікаў, — заявіў т. Васько.

— Усе ільготы і дапамога дадзены калгаснаму сялянству Беларусі па асабістаму ўказанню правадыра народаў таварыша Сталіна. Мы, калгаснікі, дзякуем нашай партыі і таварышу Сталіну за клопаты аб нас, калгасніках, — адзначыў калгаснік Высоцкі Алесь.

У адказ на пастановы партыі і ўрада калгаснікі абавязаліся добраякасна правесці прапалачныя работы, узорна падрыхтавацца да ўборкі сенажаці і збожжавых культур. Гэтыя дні ў калгасе адзначаны небывалым уздымам. Трэцяя брыгада (брыгадзір Казлоў Мікіта) закончыла прапалку азімых, яравых і ільну.

6 чэрвеня пастановы СНК БССР і ЦК КП(б)Б аб новай дапамозе калгаснікам ордэнаноснай Беларусі абмяркоўваліся на пашыраным пленуме Раваніцкага сельсовета.

СЕРГІЕНЯ.

РАДЫЕСУВЯЗЬ З АЛЕКСЕЕВЫМ І КРУЗЕ

У ноч на 6 чэрвеня, калі на дрэйфуючай палярнай станцыі «Паўночны полюс» цяжкія караблі падрыхтоўваліся да зваротнага рэйса, з вострава Рудольфа на разведку надвор'я на самалёце «Р-5» вылецеў лётчык Крузе. Яму было дадзена заданне зрабіць пасадку на крызе, прыкладна, на 85 градусе шыраты і інфармаваць караблі аб становішчы надвор'я ў гэтым раёне.

Лётчык Крузе дакладна выканаў заданне. Апусціўшыся на крыгу, дрэйфуючую на 84 градусе 52 мін. шыраты, ён рэгулярна даваў метэазводкі караблям, якія вярочаліся на востраў Рудольфа. 6 і 7 чэрвеня з лётчыкам Крузе падтрымлівалася добрая радыёсувязь, але 8 чэрвеня яна прарвалася.

Учора ў Галоўпаўночморшляху атрымана з вострава Рудольфа ад О. Ю. Шмідта наступная радыёграма:

«Учора і сёння на востраве Рудольфа туман. Нельга ні вылятаць, ні прымаць самалёты. З Алексеевым падтрымліваецца штогадзінная радыёсувязь. Усё ў іх добра. З Крузе, які сядзіць на 84 градусе 52 мін., радыёсувязь прарвалася. Відаць — папсаванне радыё.

Але ўчора ён паведамляў свае каардынаты, гаварыў, што ўсё ў парадку. Трывожыцца няма падстаў. Два самалёты ў нас гатовы к вылету, калі будзе патрэбна. На самалёце Алексеева — тт. Шэвелеў, Машкоўскі, Жукаў, Сугробаў, Шмандзін, Гінкін.

О. Ю. ШМІДТ».

8 чэрвеня ў 15 гадзін 30 мінут маскоўскім радыёцэнтрам Галоўпаўночморшляху з вострава Рудольфа была прынята новая радыёграма. Начальнік экспедыцыі О. Ю. Шмідт паведамляў:

«Надвор'е пакуль не дае магчымасці ляцець да Аляксеева, а яму і Крузе—да нас. З Крузе радыёсувязь аднаўлена. Усё ў парадку.

У нас самалёт Галавіна ў гадзіннай гатоўнасці, самалёт Молакава—у рэзерве.

О. Ю. ШМІДТ».

ГЛЫБІНЯ АКІЯНА НА ПАЎНОЧНЫМ ПОЛЮСЕ 4.290 м.

МАСКВА, ТАСС, «ПРАВДА», «ИЗВЕСТИЯ»

ПАЎНОЧНЫ ПОЛЮС, 7 чэрвеня, 19 гадзін 30 мінут (радыё). 7 чэрвеня каардынаты нашай палярнай станцыі—88 град. 54 мін. паўночнай шыраты, 20 град. заходняй даўгаты. Узята поўная глыбакаводная гідралагічная станцыя. Глыбіня акіяна аказалася — 4.290 метраў. Узята проба грунта — калонка зеленавата-шэра-цёмнага ілу. Прамер зроблен ручной гідралагічнай лябёдкай, забяспечанай аўтаматычным тормазам. Апусканне цягнулася 2 гадзіны 40 мінут. Пад'ём патрабаваў безупыннай шасцігадзіннай работы ўсіх нас.

Размеркаванне тэмператур паказала наступнае: пад слоем халоднай арктычнай вады—тэмпература мінус 1,63 град. Пачынаючы ад глыбіні ў 250 метраў да 600 метраў выяўлен слой вады са станоўчай тэмпературай, якая дасягае на глыбіні 400 метраў плюс 0,77 градуса. Пачынаючы з 750 метраў да прыдонных слаёў тэмпература паступова зніжаецца, дасягаючы на глыбіні ў 2.930 метраў параўнаўча высокай велічыні — мінус 0,70 градуса. У прыдонным слоі тэрмометры не вытрымалі ціску ў 430 атмасфер і былі расціснуты.

І. ПАПАНІН, П. ШЫРШОЎ.
Э. КРЭНКЕЛЬ, Е. ФЁДАРАЎ.

ХВАРОБА тав. М. І. УЛЬЯНАВАЙ

Тав. М. І. Ульянава на працягу раду год хварэе на рэзка выражаную гіпертанію (павышаны крывяны ціск). З 1931 года, пасля перанесенага запалення лёгкіх, у тав. М. І. **Ульянавай**, апрача таго, развіўся пнеўмасклероз. На фоне рэзка выражанай гіпертаніі, у тав. М. І. **Ульянавай** 7 чэрвеня, у 20 гадзін 30 мінут, адбылося крывязліццё ў галаўны мозг і яго абалонкі. На працягу першай паловы дня 8 чэрвеня нарастання крывязліцця не наглядалася. Вечарам 7 чэрвеня і на працягу дня 8 чэрвеня ў тав. М. І. **Ульянавай** адбыліся паўторныя кансультацыі з удзелам прафесароў: Канчалоўскага М. П., Кроля М. Б., Маргуліса М. С., Вейсброд Б. С., дацэнта Рапапорта М. Ю. і інш.

ХОД ВЕСНАВОЙ СЯЎБЫ ПА БССР

Паводле даных Наркамзема БССР, на 5 чэрвеня план веснавой сяўбы па нашай рэспубліцы выканан на 91,6 процантаў. Прырост за апошнюю пяцідзёнку складае ўсяго на 1,4 проц.

Выканалі свае планы веснавой сяўбы Аршанскі, Чырвонаслабодскі, Бягомльскі і Віцебскі раёны. Набліжаюцца да завяршэння сяўбы Тураўскі, Грэскі, Сенненскі, Магілеўскі, Асіпавіцкі, Талачынскі, Лагойскі і Заслаўскі раёны.

Асабліва адстаюць па сяўбе Свяцілавіцкі, Клімавіцкі, Чэрыкаўскі, Парыцкі, Глускі, Касцюковіцкі, Крычаўскі, Мсціслаўскі, Церахаўскі, Мазырскі і Расонскі раёны. У гэтых раёнах пасеяна яравых усяго ад 76 да 85 проц. плана.

Дрэнна праходзіць па рэспубліцы прапалачная. На 5 чэрвеня прапалата азімых 45,4 проц., яравых зернавых — 35,6 проц., лёну прапалата першы раз 60 1 проц. Паднята папару толькі 30 проц. плана.

НА ДАПАМОГУ РЭВАЛЮЦЫЙНАЙ ІСПАНІІ

ТЭЛЕГРАМА тав. ДЗІМІТРАВА Рамону Леманеда, Хозе Дыясу і Феліпе Прэтэлю

Тав. Дзімітраў адправіў у Валенсію Рамону Леманеда — сакратару рабочай соцыялістычнай партыі Іспаніі, Хозе Дыясу—генеральнаму сакратару комуністычнай партыі Іспаніі, Феліпе Прэтэлю — часова выконваючаму абавязкі генеральнага сакратара Ўсеагульнага рабочага саюза Іспаніі — тэлеграму наступнага зместу:

«Мы атрымалі ад старшыні рабочага Соцыялістычнага Інтэрнацыянала наступны адказ на нашу прапанову аб устанаўленні міжнароднага адзінства дзеянняў у абарону іспанскага народу:

«Атрымалі такі-ж зварот з Валенсіі. Поўнасцю ўсведамляем неабходнасць энергічных дзеянняў і больш, чым калі-небудзь, поўны рашучасці весці іх. Асведамілі аб сваіх намерах нашых іспанскіх прыяцеляў яшчэ да атрымання іх паслання. Наш Інтэрнацыянал пад сваёй адказнасцю выканае поўнасцю свой абавязак. Як вы ведаеце, ні старшыня, ні сакратар нашага Інтэрнацыянала не маюць неабходных паўнамоцтваў для ўдзелу ад яго імя ў камітэце, які вы прапануеце. Дэ-Брукер».

Спасылаючыся на матывы фармальнага парадку, адсутнасць адпаведных паўнамоцтваў, старшыня Соцыялістычнага рабочага Інтэрнацыянала ўхіліўся ад прамога адказу на нашу прапанову аб устанаўленні кантактнага камітэта ў мэтах сумесных дзеянняў трох інтэрнацыяналаў у абарону іспанскага народу. Прадаўжаем настойваць на канкрэтных прапановах, накіраваных на ўстанаўленне міжнароднага адзінства дзеянняў з боку кіраўніцтва Соцыялістычнага рабочага Інтэрнацыянала. Прапанавалі ў гэтых мэтах таксама сустрэчу прадстаўнікоў Комуністычнага і Соцыялістычнага рабочага Інтэрнацыяналаў.

Па атрыманні адказу паведамім.

Ад імя Выканаўчага Камітэта Комуністычнага Інтэрнацыянала генеральны сакратар Г. ДЗІМІТРАЎ».

АДКАЗ тав. ДЗІМІТРАВА дэ-БРУКЕРУ

Тав. Дзімітраў адправіў старшыні Соцыялістычнага рабочага Інтэрнацыянала дэ-Брукеру ў Брусель тэлеграму наступнага зместу:

«Атрымалі ваш адказ на тэлеграму Выканаўчага Камітэта Комуністычнага Інтэрнацыянала, у якой мы, на аснове звароту іспанскіх рабочых арганізацый, прапанавалі, у мэтах устанаўлення адзінства дзеянняў для абароны іспанскага народу, стварэнне кантактнага камітэта трох Інтэрнацыяналаў. На жаль, ваша тэлеграма не дае яснага адказу на зробленую намі канкрэтную прапанову. Ваша спасылка на тое, што ні старшыня, ні сакратар Соцыялістычнага рабочага Інтэрнацыянала не маюць паўнамоцтваў для вырашэння пытання аб стварэнні кантактнага камітэта, не здаецца нам пераканаўчай хоць-бы таму, што такія паўнамоцтвы вы можаце папрасіць у адпаведнай інстанцыі вашага Інтэрнацыянала.

Нельга лічыць таксама, што адсутнасць фармальных паўнамоцтваў з'яўляецца рашаючай, калі справа ідзе аб жыцці і незалежнасці іспанскага народу, які падвяргаецца нападу германскіх і італьянскіх інтэрвентаў. Мы не можам падзяліць і вашай думкі, што Соцыялістычны рабочы Інтэрнацыянал поўнасцю выконвае свой абавязак, паколькі ён прадаўжае адмаўляцца ад аб'яднання ўсіх сіл міжнароднага пролетарыята ў справе абароны іспанскага народу.

Рух салідарнасці на карысць іспанскага народу пакуль яшчэ далёка недастатковы, галоўным чынам таму, што дзеянні міжнародных арганізацый разрознены. Гэты рух набыў-бы ўдзесяцяронуую сілу, калі-б, не гледзячы на ўсе трудпасці, удалося ўстанавіць міжнароднае адзінства дзеянняў. Іменна ў гэтых мэтах мы прапанавалі стварэнне кантактнага камітэта трох Інтэрнацыяналаў. Калі вы, аднак, чаму-небудзь лічыце прапануемую намі форму кантакту для сябе непрымальнай, то інтарэсы агульнай справы дапамогі іспанскаму народу ўсё-ж патрабуюць, каб вы са свайго боку зрабілі іншыя канкрэтныя прапановы для дасягнення гэтай-жа мэты. Для нас галоўнае—не форма, а сутнасць справы. Комуністычны Інтэрнацыянал, робячы ўсё, што ад яго залежыць, для забеспячэння хутчэйшай перамогі іспанскага народу над фашысцкімі мяцежнікамі і інтэрвентамі, гатоў неадкладна, — як мы ўжо раней заявілі, — абмеркаваць любыя прапановы з вашага боку. Разам з іспанскімі рабочымі арганізацыямі, мы ўправе чакаць вашых канкрэтных прапаноў па гэтаму жыццёва важнаму пытанню.

Мы лічылі-б таксама мэтазгодным, у мэтах паскарэння ажыццяўлення неабходных сумесных дзеянняў, папярэдні абмен думак прадстаўнікоў Комуністычнага і Соцыялістычнага рабочага інтэрнацыяналаў. У выпадку вашай згоды чакаем паведамлення адносна месца і часу такой сустрэчы.

Ад імя Выканаўчага Камітэта Комуністычнага Інтэрнацыянала генеральны сакратар

Г. ДЗІМІТРАЎ».

АБ ПЛАНЕ СІЛАСАВАННЯ КАРМОЎ ПА КАЛГАСАХ БССР У 1937 г.

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР

Совет Народных Камісараў БССР пастанаўляе:

1. Устанавіць на 1937 г. план сіласавання кармоў па калгасах БССР—1000,0 тыс. тон, у тым ліку ранняга сіласавання 550,0 тыс. тон.

2. Абавязаць старшынь акрвыканкомаў і райвыканкомаў, загадчыкаў акрза і райза і дырэктароў МТС устаноўлены план сіласавання кармоў размеркаваць паміж пасобнымі калгасамі і давесці план сіласавання да калгасаў не пазней 12 чэрвеня 1937 года.

3. Абавязаць Наркамзем, РВК і райза неадкладна пачаць работу па сіласаванню кармоў, скарыстоўваючы для сіласавання пустазелле ад праполкі, асаку, бур'ян, крапіву і інш. травы, маладыя галінкі лісцявых дрэў і т. д. РВК забяспечыць сканчэнне ранняга сіласавання па раёну да 10—15 ліпеня, устанавіўшы календарны план работ у кожным калгасе.

4. Абавязаць Наркамзем, акр-і райвыканкомы, акрза і райза, сельсоветы, дырэктароў МТС і праўленні калгасаў неадкладна правесці рамонт і ачыстку сілосных вежаў, ям і траншэй, рамонт сіласарэзак, закончыўшы гэту работу не пазней 12 чэрвеня г. г.

Пабудову новых сілосных вежаў, ям і траншэй скончыць не пазней 15 ліпеня г. г.

Катэгарычна забараніць праводзіць сіласаванне кармоў у неабліцаваных ямах і траншэях у слабых грунтах і пры наяўнасці блізкіх грунтовых вод. У гэтых выпадках—будаваць абліцаваныя поўнадземныя і надземныя сілосахавальнікі.

5. Абавязаць дырэктароў МТС і праўленні калгасаў максімальна скарыстаць для сіласавання ўсе наяўныя сіласарэзкі. Устанавіць нагрузку на сіласарэзку тыпу «Папек» 400 тон, «Інтэрнацыянал» — 800 тон і «Універсальная» — 500 тон.

6. К моманту масавага сіласавання пры кожнай МТС арганізаваць перасоўныя трактарныя сіласарэзныя агрэгаты, вылучыўшы для гэтай мэты патрэбную колькасць трактараў і лепшых трактарыстаў, устанавіць цвёрдыя тэрміны і маршруты перасоўвання трактарных сіласарэзных агрэгатаў па калгасах, забяспечыўшы поўную загрузку сіласарэзак.

СНК БССР звяртае ўвагу на выключнае значэнне сілоса ў стварэнні моцнай кармавой базы для развіцця жывёлагадоўлі і на тое, што ў мінулым годзе з-за недаацэнкі многімі раёнамі і калгасамі гэтага важнейшага мерапрыемства не быў выканан план сіласавання, у выніку чаго ў зіму 1936—37 г. па некаторых раёнах меўся недахоп кармоў як для жывёлы калгасаў, так і для жывёлы калгаснікаў. СНК БССР абавязвае Наркамзем, старшынь акр- райвыканкомаў, заг. акр- райза, старшынь сельсоветаў і дырэктароў МТС устанавіць штодзённую праверку і кантроль за ходам выканання плана сіласавання з тым, каб план як мінімальнае заданне не толькі быў выканан, але і перавыканан кожным раёнам і калгасам у паасобку.

Старшыня Совета Народных Камісараў БССР **Д. ВАЛКОВІЧ.**

Чва кіраўніка спраў Совета Народных Камісараў БССР **Д. МІХАЙЛАЎ.**

7 чэрвеня 1937 г.
г. Менск.

НА СХОДЗЕ АКТЫВА НАРКОМСОЎГАСАЎ БССР

Два дні праходзіў сход актыва сістэмы Наркомсоўгасаў БССР. У спрэчках па дакладу выступіў 31 чалавек.

Не гледзячы на тое, што крытыка і самакрытыка на сходзе была разгорнута не дастаткова, усё-ж асобныя дырэктары, спецыялісты і стаханаўцы ў сваіх выступленнях выкрылі многа фактаў шкодніцкай дзейнасці класавых ворагаў, якія арудвалі ў соўгасах.

Дырэктар соўгаса імя Максіма Горкага, Гомельскага раёна, тав. Буры расказвае аб тым, што ў выніку палітычнай бескласотнасці ў соўгасе доўгі час дзейнічала група шкоднікаў, знішчала пагалоўе жывёлы, развальвала гаспадарку.

— У гэту групу, — кажа Буры, — уваходзілі старшы бухгалтар, ветурач і аграном. Ветурач пры ацёле кароў знішчыў 8 галоў пародзістай жывёлы і 80 галоў цялят. Наркомсоўгасаў не дапамог поўнасцю выкрыць шкоднікаў у нашым соўгасе.

— Усе прычыны недахопаў выходзяць з таго,—гаворыць т. Кленер (ветурач Наркомсоўгасаў БССР),—што наркамат працуе вельмі дрэнна, не ведае становішча ў соўгасах. Многія аддзелы, як напрыклад, ветэрынарны, існуюць толькі на паперы. Спецыялісты гэтага аддзела не аказваюць дапамогі соўгасам па ліквідацыі вынікаў шкодніцтва. Ёсць многа выпадкаў, калі хворая на туберкулёз жывёла стаіць разам са здаровай. У соўгасе «Боркі-Бялевічы» выяўлена чума, а адтуль вязуць парасят на мясакамбінат. Соўгас «Каралёва» прадаў жарабца з інфекцыйнай аніміі і заразіў коней у другіх соўгасах.

На фактах шкодніцтва ў механізацыі, скарыстанні сельскагаспадарчых машын спыняецца т. Домнікаў (соўгас «Пабеда сацыялізма»), аб дрэнным планаванні з боку Наркомсоўгасаў гаворыць ордэнаносец Зенкевіч (соўгас «Крынкі», Лёзнянскага раёна) і інш.

Але ва многіх выступленнях не было самакрытыкі. Аб сваёй уласнай рабоце ніхто з выступаючых не гаварыў. Начальнік палітаддзела соўгаса «Зара захада» тав. Лісіцын толькі канстатаваў, што ў соўгасе ёсць перашкоды на шляху разгортвання стаханаўскага руху. Тут доўгі час ігнаравалася здзельная аплата за высокую прадукцыйнасць працы. Кантора аблічвала стаханаўцаў. Толькі па паляводству за мінулы год аблічана рабочых на 2 тыс. рублёў. У гэты час Лісіцын самоўчвае аб віноўніках злачынства. Трэба адзначыць, што гэты недахоп адчуваўся ў выступленнях многіх начальнікаў палітаддзелаў і дырэктароў соўгасаў, якія недастаткова падверглі крытыцы работу сістэмы Наркомсоўгасаў.

Выступіўшы на вячэрнім пасяджэнні 7 чэрвеня загадчык сельскагаспадарчага аддзела ЦК КП(б)Б тав. Вайновіч указаў, што сход не выкрыў поўнасцю ўсіх момантаў шкодніцтва, якое мае месца ва многіх галінах гаспадаркі соўгасаў. Тав. Вайновіч і многія дырэктары соўгасаў рашуча крытыкавалі выступленне намесніка наркома т. Лашкевіча. Яго выступленне не дало глыбокага палітычнага аналіза становішча ў соўгасах. Хоць ён і гаварыў аб неабходнасці ўскрыцця канкрэтных фактаў шкодніцтва, сам-жа аднак абыходзіў гэта пытанне. Лашкевіч не ўскрыў прычын прарываў, не назваў ні аднаго віноўніка ў злачынных справах, якія ў асобных месцах тварыліся варожымі элементамі.

З усяго схода было відаць, што падрыхтоўчая работа была праведзена слаба.

Сход прайшоў на нізкім палітычным узроўні, не ўскрыў да канца ўсіх момантаў шкодніцтва ў сістэме Наркомсоўгасаў, не намеціў дастаткова канкрэтных мерапрыемстваў па ліквідацыі вынікаў шкодніцтва.

У далейшай рабоце Наркомсоўгасаў БССР патрэбна больш узмацніць класавую пільнасць, каб да канца выкрыць і разграміць ворагаў народу, якія праводзяць сваю шкодніцкую работу на падрыў сацыялістычнай гаспадаркі.

А. ЛОСЬ.

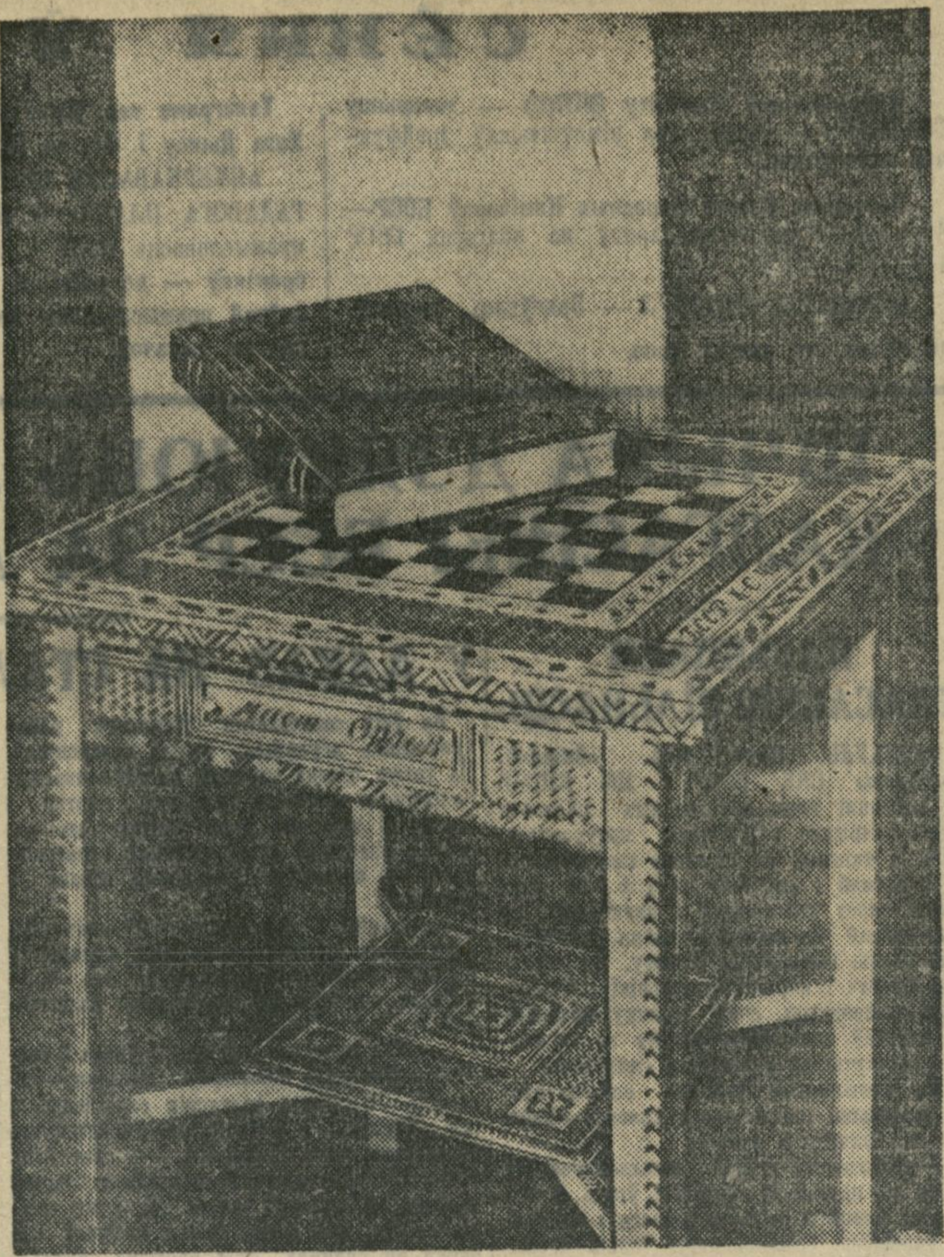

НА ЗДЫМКУ: Столік і скрыня для альбома, зробленыя мастаком тав. Арловым Я. С. для ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі.

ЭКСПАНАТЫ КАЛГАСА „ЧЫРВОНААРМЕЕЦ" НА ЎСЕСАЮЗНУЮ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧУЮ ВЫСТАЎКу

Учора вядомы мастак-самавучка калгаснік сельгасарцелі «Чырвонаармеец», Амчаўскага сельсовета, Магілеўскага раёна, наведаў рэдакцыю газеты «Звязда». Якаў Сцяпанавіч паказаў экспанаты, якія ён разам са сваімі вучнямі Скоднікавым В. Я. і Швадзёравым І. І. падрыхтаваў да ўсесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі ад свайго калгаса.

Тав. Арлоў падрыхтаваў да выстаўкі тры выключна мастацка афармленыя рэчы. Шахматны столік, зроблены з каляровых дрэваў з рознымі малюнкамі беларускіх арнаментаў, прадстаўляе сабой надзвычайную цікавасць. Ён зручны для шахматнай ігры. Столік мае дзве скрынкі, якія адчыняюцца веерам. Унізе палічка зроблена з шматлікіх кавалачкаў каляровага дрэва.

Выключную цікавасць прадстаўляе сабой другі экспанат, зроблены Якавам Сцяпанавічам і яго вучнямі скрыня для альбома. Яна зроблена ўнутры з чырвонага дрэва. Надворныя бакі набраны масіўным дрэвам. Верхняя пакрыўка, па сярэдзіне якой манаграма «сельгасвыстаўка», упрыгожана каляровым арнаментам. Далей ідзе набор беларускай мастацкай тканіны. Па канцах зноў каляровы арнамент. Пярэдняя частка мае выгляд поўкруга, а з боку—форму лісточкаў дрэў. Задняя частка скрыні таксама мае выгляд поўкруга, на якім надпіс «БССР, 1937 г.».

Мастак т. Арлоў падрыхтаваў таксама па спецыяльнаму заказу Наркамзема 6 рамак, у якіх будуць размешчаны мастацкія тканіны беларускіх вышывальшчыц. Усе рамкі набраны з каляровых дрэваў і ўпрыгожаны рознымі арнаментамі. Уся работа зроблена з масіўнага дрэва і прадстаўляе сабой высокамастацкую каштоўнасць.

Учора т. Арлова прыняў старшыня СНК БССР тав. Валковіч і нарком мясцовай прамысловасці т. Балцін. Таварышы Валковіч і Балцін далі высокую ацэнку новым работам мастака-самавучкі, які так шырока вядомы працоўным масам Беларусі. За сундук, зроблены для «Пісьма беларускага народу вялікаму Сталіну» т. Арлоў узнагароджан ганаровай граматай ЦВК БССР.

СКОНЧЫЛА РАБОТУ АКРУГОВАЯ ПОЛАЦКАЯ ПАРТКАНФЕРЭНЦЫЯ

Вячэрняе пасяджэнне канферэнцыі 7 чэрвеня было прысвечана абмеркаванню і выбарам кандыдатаў у члены акругкома.

На ранішнім пасяджэнні 8 чэрвеня канферэнцыя абмяркоўвала рэзалюцыю па справаздачнаму дакладу акругкома.

Канферэнцыя прызнала партыйна-палітычную і масава-выхаваўчую работу акругкома нездавальняючай.

Канферэнцыя з велізарным уздымам пад гучныя апладысменты і крыкі «ура» прыняла прывітальную тэлеграму правадыру нашай партыі і працоўных таварышу Сталіну.

***

8 чэрвеня адбыўся арганізацыйны пленум акругкома партыі. Закрытым тайным галасаваннем абрана бюро акругкома ў складзе тт. Ліхачова, Анісава, Кулікава, Лісоўскага, Мінчонка, Міронава, Плоткіна, Смірнова І. В. і Чарнышова.

Першым сакратаром акругкома партыі абран т. Ліхачоў, другім сакратаром т. Анісаў.

Культпропам акругкома партыі зацверджан т. Кулікаў.

АСТАПЕНКА.

Не бачаць дзейнасці ворага

У нашым кавальска-прэсавальным цэху Гомсельмаша адбываюцца яўна шкодніцкія акты. Амаль кожны дзень выходзяць са строю станкі. 5 мая паламалі фракцыйны прэс. рыдэр. 8 мая паламалі фракцыйны прэс. Некалькі раз выходзіў са строю штыхп да Некалькі раз выходзіў са строю шт... вялікага фракцыйнага прэса. Рамонт станкоў пастаўлен вельмі дрэнна. Падшостанкоў пастаўлен ... чы молат рамантуецца 10 дзён, у той час як маглі адрамантаваць самае большае на працягу 3 дзён.

Дрэнна пастаўлена ў нас справа і з дысцыплінай; не разгорнута самакрытыка.

Старшыня цэхкома т. Юркоў захапіў зямлю, якую выдзелілі для калектыва.

РАБОЧЫ.

***

ГОМЕЛЬ. (Кар. «Звязды»). Факты, прыведзеныя ў пісьме з Гомсельмаша, поўнасцю пацвердзіліся. У цэхах завода за апошні час наглядаюцца вельмі частыя аварыі складанага абсталявання.

Апрача таго, што сказана ў пісьме, мы выявілі рад новых фактаў, якія гавораць аб тым, што на Гомсельмашы, і асабліва ў вядучым кавальска-прэсавальным цэху, дзейнічае вораг.

У кавальска-прэсавальным цэху ёсць адзіны электразварачны стыковы апарат. З мэтаю падарваць работу цэха вораг некалькі раз прабаваў вывесці гэты апарат са строю. Для гэтага да голых правадоў апарата падкладваліся розныя рэчы, якія могуць сапсаваць машыну — газеты, прамасленыя анучы. І толькі дзякуючы пільнасці стаханаўца т. Ануфрыева былі папярэджаны няўхільныя аварыі. У эксцэнтрыкавым прэсе чыёйсьці варожай рукой былі адкручаны гайкі шатуна з мэтай паламаць варштат. Днямі быў спален электраматор.

Радкі дзень абыходзіцца без здарэнняў. І характэрна, што аварыі здараюцца перавважна тых станкоў, на якіх працуюць самыя лепшыя стаханаўцы, самыя акуратныя і добрасумленныя рабочыя. Гэта лішні раз пацвярджае, што аварыі абсталявання — невыпадковыя з'явы.

Не гледзячы на відавочнасць шкодніцкай работы, кіраўніцтва цэхаў і ўсяго завода не ўзялося за выяўленне канкрэтных злачынцаў. Яны вылучаюць «аўтарытэтныя» камісіі, якія амаль заўсёды знаходзяць, што станок выпаў са строю з-за «стомленасці» яго, зношанасці метала, з якога ён зроблен. Гэта дае падставы ўзяць пад сумненне склад «аўтарытэтных» камісій.

На Гомсельмашы забылі аб тым, што варштаты самі не ламаюцца, што за кожнай аварыяй стаіць канкрэтны віноўнік. І тое, што тут «забылі» гэта ўказанне партыі, дае магчымасць ворагу беспакарана тварыць свае брудныя справы.

П. ЧЫКУН.

Ігнаруюць ахову працы

Ахова працы на Бабруйскім лесакамбінаце лічыцца другараднай справай. У цэхах заўсёды скразняк з-за няспраўнасці дзвярэй і выбітых шыб. Няма гатаванай вады, і рабочыя вымушаны піць сырую ваду з вадаправода, якая забруджана адкідамі і маслам. Траўматызм за апошні час значна павялічыўся.

Інжынерна-тэхнічны персанал не інструктуе рабочых самым элементарным правілам аховы працы. Станкі не агароджаны. Таму мы маем тут нямала выпадкаў пакалечання пальцаў, рук. Начальнік 3-га лесацэха Чарняк зусім не хоча займацца тэхнікай безапаснасці.

Пры прамым патуранні дырэкцыі (дырэктар Зубрыцкі) на камбінаце бываюць звышчасовыя работы. Толькі за 11 месяцаў іх было да 104 тысяч гадзін. Рад рабочых працуюць на пагрузцы піламатэрыялаў па дзве змены.

Не лепш абстаіць справа і на гомельскім лесакамбінаце імя Гікало. У цэхах брудна, на вокнах, сценах — павуцінне, шыбы павыбіты, дзверы не зачыняюцца, вентылятары не працуюць. Дырэктар камбіната Лебедзеў, тэхкіраўнік Марозаў гавораць, што ў іх добрая вентыляцыя і праз дзверы. З-за пагардлівых адносін кіраўнікоў тут таксама павялічваецца траўматызм.

Заўкомы і ЦП саюза лесапілення і дрэваапрацоўкі (старшыня Хейфец) не вядуць рашучай барацьбы з парушальнікамі заканадаўства па ахове працы. Інстытут страхдэлегатаў на гэтых заводах не працуе. Выезды інспектароў ЦП саюза на заводы мелі больш гастралёрскі характар.

ЛІПНІЦКІ.

Сарвалі летні адпачынак дзяцей

Яшчэ ў студзені гэтага года загадчыца дзіцячага саду віцебскай швейнай фабрыкі «Сцяг індустрыялізацыі» паставіла перад дырэкцыяй пытанне аб летнім адпачынку для дзяцей. Яна ўнесла свае меркаванні, дзе можна загадзя наняць кватэру, як зрабіць абсталяванне і інш.

— Не трэба ніякіх дач, — адказаў дырэктар Калаброў; — мы самі пабудуем сваю дачу. Праз некалькі дзён Калаброў паехаў на курорт, а справа асталася нявырашанай.

Нарэшце, рабочыя самі звярнуліся да намесніка дырэктара — Бендзітава, які таксама адказаў, што ніякіх дач наймаць не будуць. З-за бяздушных адносін дырэкцыі да дзяцей дзеці асталіся на летні час у горадзе.

Дырэкцыя нашай фабрыкі не клапоціцца аб дзецях, іх здаровым адпачынку.

АЛАТОЎСКІ, ВІТКЕВІЧ, САРАВЕЦ і інш. (усяго 20 подпісаў).

Калгас даводзяць да развалу

Старшыня калгаса «Чырвоны Кастрычнік», Брагінскага раёна, Лаўрусенка і яго намеснік Макарэнка сваім кіраўніцтвам развальваюць калгас. Крытыка і самакрытыка тут заціснуты. Адміністраванне, штрафы — вось метады, якімі працуе комуніст Лаўрусенка. Супроць яго калгаснікі баяцца выступаць.

У 1936 годзе ў калгасе асталося няскошанай 300 гектараў сенажаці. У гэтым годзе загінула шмат жывёлы. Ёсць многа выпадкаў абартавання конематак. Вялікі адыход парасят.

Улік на фермах адсутнічае і заводзіць яго Лаўрусенка не хоча. Усё гэта садзейнічае падзяжу жывёлы.

У такім-жа становішчы знаходзіцца калгас імя Варашылава, Астрагляндскага сельсовета. Характэрна, што ўсе гэтыя бясчынствы праходзяць міма райкома партыі (сакратар т. Сердзюкоў) і райвыканкома (старшыня Баброў), хаця аб гэтым ім некалькі раз гаварылі.

М. РАЕЎСКІ.

Куды знік мой багаж?

Калі я ішоў на вайсковую службу ў Чырвоную Армію, 20 кастрычніка мінулага года, здаў на ст. Урэчча багаж па адрасу сваёй службы. Атрымаў квітанцыю за № 0371349, і ўсё, здаецца, у парадку. Аднак, на вялікі жаль, я да гэтага часу багажу не атрымаў.

Па гэтаму пытанню ўжо напісаў тры заявы начальніку станцыі Урэчча, начальніку Беларускай чыгункі ў г. Гомель, але адказу ні ад кога не атрымаў.

Няўжо яны лічаць, што за багаж, які здан для адпраўкі па чыгунцы, можна адчытацца тым, што будуць маўчаць, без ніякай адказнасці за яго.

А. Ф. ПУГАЧОЎ.

ФРАНЧЭСКО ЛЕОНЕ

Капітан батальёна імя Гарыбальдзі іспанскай народнай арміі

„МЫ—ГАРЫБАЛЬДЗІЙЦЫ"

55 год назад памёр Джузепе Гарыбальдзі — народны герой Італіі. Усё яго жыццё, поўнае прыгод, гераізма і самаахвярнасці, адлюстроўвала імкненне італьянскага народу да барацьбы супроць сваіх тыранаў для заваявання свабоды і незалежнасці.

Да свайго аб'яднання (1870 г.) Італія была падзелена на мноства асобных дзяржаў пад уціскам бурбонаў. Усё сваё жыццё Гарыбальдзі аддаў барацьбе за незалежнасць краіны. Ён быў душою і правадыром нацыянальна-вызваленчага руху. Гарыбальдзі, маючы вялікія ваенныя здольнасці, не ўладаў дарам палітычнага дзеяча, аднак, заўсёды глыбока адчуваў пакуты прыгнечаных і ўсё сваё жыццё прысвяціў барацьбе за іх свабоду.

У 1843 годзе ён быў прысуджан да смерці каралём Карло Альбертам за арганізацыю паўстання ў П'емонце (адно з каралеўстваў, на якія падзялялася цяперашняя Італія). Эміграваўшы ў Бразілію (Паўднёвая Амерыка), ён змагаўся там на чале паўстаўшых у Рыо-Грандэ супроць манархіі, пакрыўшы сябе славаю героя. З 1843 года па 1846 год ён змагаўся за незалежнасць Уругвая (Паўднёвая Амерыка) супроць аргентынскай дыктатуры са сваім італьянскім легіёнам у 800 чалавек у чырвоных рубашках, актыўна дапамагаючы паражэнню прыгнятальнікаў.

У тым-жа 1846 годзе Гарыбальдзі вярнуўся ў Італію. Шмат можна тут сказаць аб яго барацьбе за нацыянальнае аб'яднанне Італіі, якое скончылася ў 1870 годзе. Напомнім толькі аб легендарных атрадах у 1860 годзе, калі ён вызваліў паўднёвую Італію ад ярма Бурбонаў.

У 1870 годзе ўжо хворы і стары, пасля падзення французскага імператара Напалеона III, ён змагаўся ў абарону Французскай рэспублікі, супроць прусакоў на чале цэлага корпуса добраахвотнікаў.

Пасля абвяшчэння Парыжскай комуны французскія комунары прапанавалі Гарыбальдзі ўзяць на сябе камандаванне арміяй, але ён вымушан быў адмовіцца з-за хваробы і старасці.

З трывогаю ён сачыў за барацьбой комунараў у Францыі і гаварыў: «Людзі, якія ў гэтым перыядзе тыраніі, хлусні, трусасці, упадку высока трымалі святы сцяг права і справядлівасці, — сапраўдныя героі».

На старасці год Гарыбальдзі паехаў у Капрэру (востраў Сардынія), дзе і памёр 2 чэрвеня 1882 года.

Джузепе Гарыбальдзі высока цанілі Маркс і Энгельс. Яго вядомая фраза — «Соцыялізм ёсць сонца будучага» — пяецца ва ўсіх рэвалюцыйных народных песнях Італіі. Вядомы яго словы: «Інтэрнацыянал аб'ядное большасць народу, якая церпіць ад невялікай кучкі прывілеяваных. Мы таму павінны быць з Інтэрнацыяналам».

***

Гэтае кароткае гістарычнае апісанне легендарнай фігуры нацыянальнага героя Гарыбальдзі дае ўсім зразумець, чаму італьянцы-антыфашысты, якія зараз змагаюцца ў Іспаніі, прынялі імя Гарыбальдзі і стварылі 12-ю брыгаду народнай іспанскай арміі.

Гарыбальдзійцы, як раней у Бразіліі, у Уругваі, у Францыі, у Італіі, змагаюцца зараз у Іспаніі за свабоду і незалежнасць народаў.

Слаўнае імя Гарыбальдзі, пад сцягам якога змагаюцца італьянцы-антыфашысты, прабуджае выдатнейшыя рэвалюцыйныя традыцыі італьянскага народу, якія не пагаслі ў Італіі, не гледзячы на люты тэрор фашысцкіх дыктатараў.

Пад сцягам Гарыбальдзі змагаюцца італьянцы, якія імкнуцца да свабоды, міру і прагрэсу. Пад сцягам народнага фронта італьянцы ў траншэях іспанскіх франтоў яднаюць антыфашыстаў усіх тэндэнцый: рэспубліканцаў, соцыялістаў, комуністаў, анархістаў, католікаў і змагаюцца супроць аднаго агульнага ворага — ненавіснага фашызма.

Імя Гарыбальдзі стала асабліва папулярным у Іспаніі, у Італіі і іншых краінах пасля буйнага паражэння дывізій Мусаліні пад Гвадалахараю.

Нават фашысцкія італьянскія газеты не маглі ўтаіць гэтага паражэння і пісалі шмат хлуслівых артыкулаў пра батальён Гарыбальдзі. Але нам гэта не страшна. Джузепе Гарыбальдзі пры Карло Альберце таксама называлі піратам, авантурыстам, морскім разбойнікам. Кансерватыўная і рэакцыйная буржуазія ва ўсе эпохі свайго панавання заўсёды ненавідзела сапраўдных герояў з народу, якія вялі барацьбу за свабоду.

***

Батальён Гарыбальдзі арганізаваўся ў Іспаніі ў другой палове кастрычніка 1936 года і быў уключан у 12-ю інтэрнацыянальную брыгаду. Але яшчэ да гэтага шмат італьянцаў змагалася побач з іспанскімі дружыннікамі. На арагонскім фронце яшчэ з жніўня некалькі сот італьянцаў-антыфашыстаў арганізавалі маленькі легіён, які павінен быў адрадзіць у Іспаніі старыя гарыбальдзійскія традыцыі. На нешчасце, ён быў складзен у большасці з анархістаў, і праз некаторы час гэты легіён быў распушчан, не гледзячы на спробы меншасці з комуністаў захаваць яго.

На мяне выпаў гонар камандаваць першым атрадам, арганізаваным італьянскай компартыяй, які ў пачатку верасня 1936 года гераічна змагаўся поруч з іспанскімі міліцыянерамі.

Мы назвалі атрад імем Гастоне Соці, маладога італьянскага комуніста, загінуўшага ў казематах сакрэтнай паліцыі за адмаўленне выдаць тайны партыі і імёны кіраўнікоў.

Мы амаль усе былі комуністамі, якія прайшлі суровую школу барацьбы з фашызмам і прасядзелі шмат год у казематах Мусаліні. Атрад Гастоне Соці не быў распушчан, як легіён анархістаў, а ўключыўся ў калону «Лібертад», арганізаваную аб'яднанай соцыялістычнай партыяй і каталонскім генеральным аб'яднаннем працы.

Першыя месяцы вайны ў Іспаніі прайшлі ў цяжкіх умовах, нехапала зброі, адсутнічала ваенная дысцыпліна ў арміі і не было сапраўднай ваеннай арганізацыі. Наша калона «Лібертад» на 3.000 байцоў мела 8 кулямётаў, 3 няспраўныя бяздзеючыя гарматы і адзіны танк, які больш перашкаджаў, чым служыў для абароны і атак.

Такі быў тады час, што розныя арганізацыі, сіндыкаты і партыі пасылалі на фронт свае калоны, зусім не звязаныя паміж сабою, без агульнай узгодненасці, без плана і без адзінага камандавання. У такіх умовах вораг карыстаўся сваёй перавагай і ўзяў ініцыятыву атак у свае рукі.

У калонах, арганізаваных анархістамі, была поўная блытаніна ў камандным складзе. Вораг-жа, наадварот, апіраўся на дысцыпліну сваіх часцей, на сляпую паслухмянасць несвядомых мараканскіх салдат і чалавечага атрэп'я з замежнага легіёна. Ясна, што ў такіх выпадках гераізм і жаданне біцца недастатковы былі для перамогі.

У нашай калоне, апрача італьянскіх комуністаў, было каля 30 польскіх комуністаў.

Мы выканалі да канца наш абавязак, паказваючы заўсёды прыклад дысцыпліны і арганізаванасці.

Эпізоды? Кананеро, баец 51 года, комуніст з Шапінерыя, паказаў свой гераізм у схватцы з ворагам пасля таго, як той тры дні бамбардыраваў пры дапамозе аэрапланаў і артылерыі наш фронт і прарваў нашу лінію. Кананеро камандаваў секцыяй кулямётчыкаў. Ён страляў да апошняе кулі. Бачачы сябе акружаным мараканцамі, ён яшчэ біўся да канца і загінуў з крыкам: «Няхай жыве Іспанская рэспубліка!»

Дэнаро — італьянскі комуніст, будучы ранены, не мог дасягнуць нашай лініі. Ён запаліў бомбу, паклаўшы сабе на грудзі, і чакаў, пакуль яна ўзарвецца.

Чатыры палякі — комуністы, былі сур'ёзна ранены; мараканцы знаходзіліся за некалькі метраў. Нашы байцы запалілі бомбу і спакойна чакалі выбуху, не жадаючы здавацца ў рукі ворага.

І ўсё-ж з героямі такой загартаванасці мы павінны былі адступіць. Вораг пранікаў, куды толькі мог, і прарваў сувязь нашых ліній, разбураючы наш фронт.

У вайне адзін гераізм недастатковы.

Гэта зразумеў іспанскі народ, калі вораг падышоў да варот Мадрыда. Прапаганда комуністычнай партыі Іспаніі зрабіла ўплыў на вялікія масы, якія падтрымалі лозунгі партыі: дысцыпліна, арганізацыя, адзінае камандаванне, загартаваныя рэзервы, стварэнне ваеннай прамысловасці.

Компартыя Іспаніі паказала першы прыклад, арганізаваўшы Пяты полк і даўшы 75 тысяч байцоў народнаму фронту. Інтэрнацыянальныя брыгады паказалі другі прыклад. Мадрыдскія антыфашысты цесна аб'ядналіся вакол Камітэта абароны Мадрыда і яго старшыні генерала Міяха.

«Но пасаран!» («Не пройдуць!»), — крычалі байцы на фронце і жанчыны ў тыле. «Пасарэмос!» («Пройдзем!») — крычаць сёння байцы Мадрыда.

Гарыбальдзійцы паказалі рэдкі гераізм пры абароне Мадрыда, як і ўсе байцы інтэрнацыянальных брыгад, і хоць мы не мелі яшчэ тады дастаткова зброі — танкаў, аэрапланаў, кулямётаў, усё-ж полчышчы Франко былі адкінуты і ў Мадрыд яны не ўвайшлі.

Эпізоды? Першы танк ворага быў узарван маладым іспанскім міліцыянерам 17 год. У траншэях узвод інтэрнацыянальнай брыгады папаў у засаду да ворага. Ён не атрымаў загаду адступіць, і людзі не адступалі, паміралі. Палітычны камісар брыгады т. МарыоНіколеці, калі адабраў назад гэту пазіцыю, убачыў разарваныя целы байцоў. Адзін з маладых антыфашыстаў наблізіўся да яго і сказаў: «Не плачце, таварыш камісар, мы адпомсцім за нашых мёртвых».

***

Гвадалахара была выпрабаваннем для фашызма і для антыфашызма: з аднаго боку — «добраахвотнікі» Мусаліні, ашуканыя або вымушаныя з голаду біцца на старане Франко, з другога боку байцы — гарыбальдзійцы. «Добраахвотнікі» Мусаліні, апынуўшыся тварам да твару з гарыбальдзійцамі, кідалі зброю і многія пераходзілі да рэспубліканцаў. 1.300 палонных італьянцаў было ўзята пад Гвадалахараю. «Мы маглі яшчэ абараняцца, — сказаў адзін лейтэнант, узяты ў палон, — але я не мог, не мог страляць супроць людзей, якія гавораць на той-жа мове».

А ёсць і такія італьянскія палоннікі, якія стралялі супроць сваіх-жа афіцэраў.

«Нам гаварылі, што «чырвоныя» ўсіх нас пераб'юць, — заявіў адзін палонны, — але мы не верылі, бо ведалі, што супроць нас б'ецца батальён Гарыбальдзі».

Цяпер італьянскія палоннікі гавораць па радыё са сваімі таварышамі, якія засталіся на франтах у Франко, Гітлера і Мусаліні: «Рабіце так, як мы, таварышы, мы тут прыняты, як браты».

І сем'і палонных італьянцаў атрымліваюць весткі праз радыё і даведваюцца пра ўсю праўду аб вайне ў Іспаніі, даведваюцца аб тым, што ўтойвае фашызм.

У Італіі фашысты арганізуюць аблавы ў кафейнях і грамадскіх месцах, у дамах, знішчаючы апараты радыё, арыштоўваючы слухаючых інфармацыю з Іспаніі. Фашызм баіцца праўды. Ашуканства — звычайная зброя чорнарубашачнікаў. Але італьянскі народ аб многім даведаўся. Гвадалахара і Гарыбальдзі — зараз самыя папулярныя імёны ў Італіі.

Аб Парыжскай комуне, затопленай у крыві, Гарыбальдзі сказаў: «Падзенне комуны ў Парыжы ёсць сусветнае няшчасце». Гарыбальдзійцы цяпер гавораць: «Падзенне Іспанскай рэспублікі было-б сусветным няшчасцем». Але рэспубліка ў Іспаніі не падзе, а пераможа і стане няшчасцем для сусветнага фашызма.

Лінейная калібровачная мішэнь LRT-BE4-V2

ВАЕНІЗАВАНЫ ЛАГЕР

Гарніст граў пад'ём. Мядзяныя гукі трубы далёка аддаваліся рэхам у сасновым лесе. Лагер ажываў, паступова напаўняючыся гоманам, смехам і песнямі. Пасля моцнага салодкага сну людзі ўдыхалі араматнае паветра, прапітанае пахам смалы і кветак. На лінейцы прагучала каманда: «На фізкультурную зарадку!».

У гэтым прыгожым кутку сасновага лесу, на ўскраіне якога працякае рэчка, размясціўся палатняны гарадок — лагер процыпаветранай і хімічнай абароны менскай швейнай фабрыкі «Кастрычнік». Скарыстаць здаровы, радасны адпачынак з павышэннем палітычнай пісьменнасці, дасканалым авалоданнем процыпаветранай і хімічнай абароны — такавы задачы лагера. І гэтыя задачы рабочыя і работніцы фабрыкі з гонарам выконваюць.

«Абарона бацькаўшчыны ёсць свяшчэнны абавязак кожнага грамадзяніна СССР» — па-баявому гучаць словы Сталінскай Канстытуцыі, напісаныя на чырвоным палотнішчы, што развяваецца над аркай. Іменна гэтым лозунгам прасякнута ўсё жыццё і вучоба лагера. 500 рабочых фабрыкі, зараз байцы лагера, у цэлым складаюць батальён, які разбіт на роты: хімічную, санітарную, пажарную, сувязі, палітшколу і музыкальны ўзвод. Роты разбіты на падраздзяленні. Кожны дзень па падраздзяленнях і адбываюцца заняткі, у кожным з іх штодзенна выходзіць свая невялікая газета.

Разам з палітычнай і баявой вучобай у лагеры шырока развіта мастацкая самадзейнасць. Ёсць некалькі харавых гурткоў, джаз-аркестр, вельмі часта наладжваюцца масавыя танцы, дэманструюцца кінофільмы і т. д. І не дзіва, што рабочыя вельмі добра адзываюцца аб сваім лагеры. У лагернай насценгазеце «Баец» работніца Вінік піша:

«Перад тым, як выехаць у лагер, я сабе не ўяўляла, як можна спалучыць баявую і палітычную падрыхтоўку з адпачынкам. Прабыўшы тут пяць дзён, я ўпэўнілася наколькі разумна спалучаецца кожная гадзіна нашага адпачынку. Мы прыдзем на фабрыку з больш узнятым ідэйна-палітычным і культурным узроўнем, фізічна моцнымі для выканання пастаўленых перад намі партыяй і ўрадам задач».

Такі водзыў аб лагерным жыцці можна пачуць ад кожнага рабочага і работніцы. Усе яны прасякнуты адным — зрабіць фабрыку «Кастрычнік» сапраўднай крэпасцю абароны. **Н. ВІШНЕЎСКІ.**

Лагер ППХА фабрыкі «Кастрычнік».

АДПАЧЫНАК СТУДЭНТАЎ

Свой адпачынак пасля здачы экзаменаў і скончэння вытворчай практыкі студэнты політэхнічнага інстытута (Менск) правядуць на курортах, у дамах адпачынку, падарожжах і экскурсіях. Для студэнтаў, маючых патрэбу ў курортным лячэнні, закуплена 37 пуцёвак на курорт. 12 чалавек паедуць у санаторый «Сасноўка». У дамы адпачынку пасылаюцца 200 студэнтаў — выдатнікаў вучобы. Апрача гэтага прафком інстытута адпусціў 3 тыс. рублёў для аказання дапамогі сямейным студэнтам, якія адпраўляюць сваіх дзяцей на дачу.

Частка студэнтаў паедзе на экскурсіі ў розныя месцы Савецкага Саюза. 6 чалавек — на Ваенна-Грузінскую дарогу. Столькі-ж паедуць да вытокаў Волгі на возера Селігер. Група гідратэхнікаў-выпускнікоў (21 чалавек) адправяцца на экскурсію на канал Волга—Масква. Другая група студэнтаў паедзе ў Маскву для азнаямлення з работай электрапрадпрыемстваў. **М. Э.**

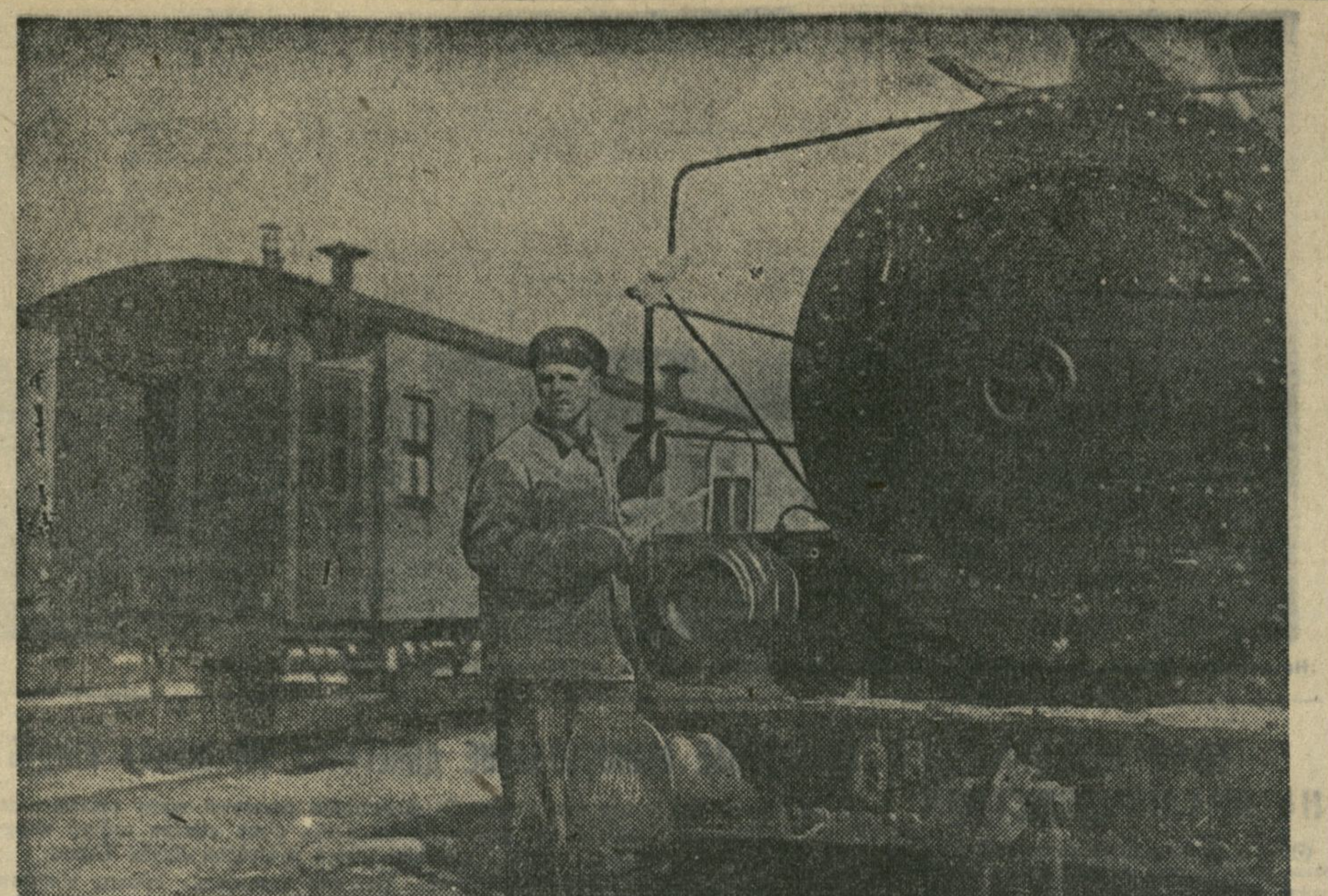

16 год працуе на транспарце Іван Сямёнавіч Рослік — саставіцель паяздоў ст. Бабруйск. Тав. Рослік фарміруе свае маршруты за 30 мінут. НА ЗДЫМКУ: т. Рослік за фарміраваннем маршрута. Фото Лапідуса (БСФ).

ЯК НЕ ТРЭБА ПРАВОДЗІЦЬ СПРАВАЗДАЧНЫ СХОД

ВІЦЕБСК (Кар. «Звязды»). Даволі непрыемную карціну можна было наглядаць 7 чэрвеня ў клубе трыкатажнікаў у часе справаздачна-выбарчага прафсаюзнага схода рабочых начной змены фабрыкі імя Клары Цэткін. Як дакладчык ні стараўся гучна гаварыць, яго словы да многіх удзельнікаў схода не даходзілі.

Тлумачыцца гэта проста. Людзі спалі. Хто спаў, хто драмаў, многія пазяхалі, стараючыся перамагчы стомленасць. Такое становішча зусім натуральнае. Людзі ўсю ноч працавалі. 7 гадзін адстаялі ля станка. У 6 гадзін раніцы скончылі работу, а ўжо ў 6 гадзін 30 мінут пачаўся сход. І зразумела, што пры такім становішчы чакаць вялікай актыўнасці і дзелавітасці схода не прыходзіцца.

З 260 прысутнічаўшых на сходзе ў спрэчках па справаздачнаму дакладу фабкома выказалася ўсяго толькі 12 чалавек. Выступаўшыя таварышы (Салаўёва, Каралёва, Пржэвальская, Ганчарова і інш.) правільна крытыкавалі работу фабкома, прыводзілі факты нячулых адносін работнікаў фабкома да патрэб рабочых, абвінавачвалі фабком у дрэннай рабоце з профактывам і слабым кіраўніцтве стаханаўскім рухам. Але з прычыны стомленасці прысутных рад важнейшых пытанняў з галін работы фабкома (аб павышэнні палітычнай пільнасці, антырэлігійная прапаганда, агітацыйна-масавая работа, работа з членамі пленума фабкома) зусім не адлюстраваны ў спрэчках.

Для чаго, цікава, патрэбна была такая спешка? Той-жа самы сход можна было правесці ў любы час дня і вечара, тым больш, што гэта змена рабочых да 9 чэрвеня вольная ад работы.

Але фабкомаўцаў цікавіла толькі фармальны бок справы, каб у сваёй справаздачы ЦК саюза было напісана, што справаздачна-выбарчы сход праведзен. Што датычыць якасці схода, то гэта для іх аказалася другарадным пытаннем. Дарэчы, правядзенне схода адразу пасля работы санкцыянаваў прадстаўнік ЦК саюза трыкатажнікаў т. Якаўлеў.

— Паспрабуем, — гаварыў ён, — паглядзім, што атрымаецца.

Але аказваецца, што гэты эксперымент пайшоў, як і трэба было чакаць, не на карысць справы, а на шкоду.

Старшыня фабкома т. Райхельсон паказала, як нельга адносіцца да такога сур'ёзнага пытання, як справаздачна-выбарчы сход. Рашэнняў пленума ВЦСПС у фабкоме фабрыкі імя Клары Цэткін яшчэ не ўразумелі. **Арк. ЗАРУБЕЖНЫ.**

ГРУБАЕ ПАРУШЭННЕ ІНСТРУКЦЫІ АБ ІСПЫТАХ

У Жодзінскай няпоўнай сярэдняй школе, Смалявіцкага раёна, заўважаюцца факты грубага парушэння інструкцыі па правядзенню праверачных іспытаў. Асабліва гэта праявілася з боку загадчыка навучальнай часткі Мажара.

Пры паўтарэнні твора Крапівы «Канец дружбы» Мажар увесь час гаварыў вучням: «Падрыхтуйце як след, каяцца не будзеце». Ён папярэдзіў вучняў, што тэмай на іспытах будзе: характарыстыка герояў Лютынскага і Карнэйчыка. Загадзя Мажар дыктаваў вучням канспекты.

У часе іспытаў вучням асталося ўзяць сшыткі і спісаць прадыктаваныя канспекты. У выніку ўсе вучні напісалі на «выдатна».

Калі адзін з настаўнікаў на педагагічнай нарадзе падняў гэта пытанне, Мажар заявіў: «Я загадчык навучальнай часткі і вы не маеце права мне ўказваць».

Трэба дадаць, што Мажар быў зняты з педагагічнай работы ў Сенненскім раёне. Цяпер ён праводзіць сваю шкодную практыку ў Жодзінскай НСШ. **ШАПЛЫКА.**

„КУДЫ НЕ ЗАГЛЯДАЕ НІХТО З НАРКОМАСВЕТЫ“

ПА СЛЯДАХ ВЫСТУПЛЕННЯЎ «ЗВЯЗДЫ»

У «Звяздзе» за 15 сакавіка гэтага года была змешчана карэспандэнцыя Т. Хадкевіча «Куды не заглядае ніхто з Наркомасветы» пра школы Парыцкага раёна. 15 мая, нарэшце, начальнік Кіраўніцтва сярэдняй школы т. Ерафееў прыслаў у рэдакцыю адносіну, напісаную паводле выхадаў інспектара Наркомасветы т. Глаз, якая выязджала на месца «для азнаямлення са становішчам работы ў школах і аказання ім метадычнай дапамогі».

«Выезд у школу (Кнышэвіцкую НСШ, аб якой пісала «Звязда».—Рэд.) камісіі для праверкі работы, наведванне школы інспектарам Наркомасветы мабілізавала настаўнікаў на паляпшэнне работы. У школе палепшылася санітарнае становішча, настаўнікі ўзяліся за наладжванне пазашкольнай работы з вучнямі, спыніліся склокі і беспрынцыповыя спрэчкі.

К пачатку 1937—1938 навучальнага года Наркомасветы прыдзецца, безумоўна, змяніць кіраўніка школы»,—так паведамляецца ў гэтай адносіне.

Карацей кажучы, у школе ўсё ў парадку. Але дырэктара школы трэба зняць. Далей т. Ерафееў паведамляе пра настаўніка Міхалапа з Красноўскай НСШ:

«Настаўнік Міхалап не спраўляецца са сваёй работай, ён непадрыхтаваны, апрача таго п'янствуе і зрывае работу. Міхалап быў выклікан у Наркомасветы, дзе яму былі даны адпаведныя ўказанні аб далейшай рабоце. Па загаду настаўнік Міхалап атрымаў вымову з папярэджаннем».

Чым іншым можна назваць гэта, як не патураннем п'янству і зрыву работы настаўніка Міхалапа, які да таго-ж, як піша тав. Ерафееў, не падрыхтован наогул да настаўніцкай работы.

У гэтай-жа Красноўскай НСШ дырэктарам працуе Пшанічны, раней выключаны з партыі і прысуджаны ў 1933 годзе (не за кражу, як пісалася ў карэспандэнцыі, а за ашуканства дзяржавы і нядбайнасць) да года папраўча-прымусовых работ (судзімасць знята ў 1936 годзе). Пра Пшанічнага, які нясе адказнасць за школу, адносіна з НКА наогул умоўчвае.

Адносіна заканчваецца двума вельмі характэрнымі фразамі:

«Загадчык раёна т. Рыбакоў зусім мала кантраляваў школы і дапамагаў ім, толькі апошні час ён стаў часцей выязджаць у школы.

Прычынай дрэннай работы школ з'яўляецца таксама ўкамплектаванне большасці школ Парыцкага раёна слабымі настаўнікамі і тое, што на працягу двух год у Парыцкім раёне не быў ніхто з работнікаў Наркомасветы».

Прыехаць, паглядзець і спакойна ад'ехаць, напісаўшы канстатуючыя вывады, — невялікая справа, таварышы з Наркомасветы! Ставячы пытанне аб школах Парыцкага раёна, мы патрабавалі не фіксацыі фактаў, а канкрэтных мер па паляпшэнню работы школ, па ачышчэнню іх ад выпадковых людзей, чужых савецкай школе. І, на жаль, гэту простую рэч трэба расплумачваць яшчэ раз.

АБМЕРКАВАННЕ ПЫТАННЯЎ ТРЭЦЯГА ПЯЦІГАДОВАГА ПЛАНА

АБ РАЗВІЦЦІ ЛЕСАПІЛЬНАЙ І МЭБЛЕВАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

У дрэваапрацоўчай прамысловасці БССР да апошняга часу сыравіна скарыстоўваецца вельмі дрэнна. Да спажыўца даходзіць не больш 45 проц. драўніны пасля рубкі. Большая частка яе астаецца ў лесе пры раздзелцы і раскрыжоўцы хлыста.

На радзе лесапільных заводаў (Віцебск, Бабруйск, Рагачоў) звыш 25 проц. драўніны ідзе ў адыход, а карысны выхад зусім нязначны.

Рашэнне снежаньскага Пленума ЦК ВКП(б) абавязвае кіраўнікоў гаспадарчых арганізацый, побач з павышэннем нагрузкі па распілоўцы сыравіны на станказмену, таксама забяспечыць максімальны выхад карыснай прадукцыі шляхам рацыянальнага скарыстання сыравіны.

Трэст Белдрэў павінен да канца трэцяй пяцігодкі давесці карысны выхад драўніны да 72 проц. Асаблівая ўвага павінна быць звернута на сартаванне драўніны перад распілоўкай яе, што забяспечыць максімальны выхад каштоўнай прадукцыі і выкананне задання па асартыментах.

Нямалаважную ролю адыгрывае захоўванне сыравіны і пілапрадукцыі. Зараз на многіх складах можна бачыць цэлыя горы бракаванага лесаматэрыялу, заваленага шчэпай, карой, гніючымі апілкамі і інш. Далёка не ўпарадкаваны лесабіржы. Добрая драўніна, якая пападае сюды, заражаецца грыбком і губляе сваю каштоўнасць.

Пры зусім нязначных капітальных затратах можна развіць вытворчасць новых відаў прыразных стругальных дэталей для вагонабудаўніцтва, аўтабудаўніцтва, сельскагаспадарчага машынабудаўніцтва. Трэба значна пашырыць цэхі па выпуску ўпаковачнага матэрыялу — яблычных стружак і інш.

Асаблівае развіццё ў трэцяй пяцігодцы атрымае мэблевая прамысловасць. Па папярэдніх меркаваннях, трэст Белдрэў павінен павялічыць выпуск мэблі ў 4 разы. Гэты рост павінен ісці за кошт рэканструкцыі старых заводаў, увядзення трэцяй змены, ліквідацыі «вузкіх» месц у сушыльнай гаспадарцы, пашырэння парасілавой гаспадаркі і плошчаў некаторых цэхаў і пабудовы двух новых мэблевых фабрык, якія дадуць прадукцыі на 15 мільёнаў рублёў.

Асартымент мэблі павінен пашырыцца, асабліва па выпрацоўцы бытавых рэчаў, высокаякаснай мяккай гнутай мэблі.

Для ажыццяўлення намечаных мерапрыемстваў на існуючых фабрыках неабходна пашырыць сушыльныя цэхі, якія на сёнешні дзень з'яўляюцца «вузкім» месцам (фабрыка «Профінтэрн», Мазыр; імя Халтурына, Бабруйск і інш.).

Пры кожнай мэблевай фабрыцы неабходна пабудаваць склад для гатовых дэталей, што дасць магчымасць рабочым бесперабойна працаваць, не трацячы часу на перастаноўку паставаў на працягу змены. Зараз замена паставаў даходзіць да 20—25 раз.

Улічваючы надзвычай абмежаваныя рэсурсы каштоўных драўнінных парод (дуб, клён), вельмі важна замена іх хвойнымі пародамі, і максімальнае развіццё фанеравання мэблі каштоўнымі пародамі, як клён, бук, чынар і інш.

Зараз да 31 процанта драўніны складаюць адыходы. У трэцяй пяцігодцы карысны выхад драўніны патрэбна павялічыць да 72 проц. Гэта значыць, пры распілоўцы аднаго мільёна кубаметраў мы зможам дадаткова выпусціць яшчэ 30 тысяч кубаметраў пілапрадукцыі. На мэблевых прадпрыемствах патрэбна арганізаваць выраб дзіцячай мэблі і цацак.

На базе скарыстання адыходаў розных каштоўных парод, атрымліваемых у лесе, неабходна абсталяваць цэхі пры мазырскіх заводах кафлянага паркета для ўкладкі ўзорчатай падлогі ў клубах, тэатрах і т. д. У трэцяй пяцігодцы на адным з нашых заводаў патрэбна запраектаваць выраб спецыяльных дачных домікаў.

СЕРАБРАНІКАЎ.

ПРАПАНОВЫ ЧЫТАЧОЎ

У 1932 годзе рыбалоўнымі арцелямі Полацкай акругі вылаўлена 5.889 цэнтнераў рыбы, а к канцу другой пяцігодкі ўлоў дасягне 9.400 цэнтнераў. У асноўным усе рыбацкія гаспадаркі аб'яднаны ў калгасы.

У трэцяй пяцігодцы мы намячаем павялічыць улоў на 30 проц. у параўнанні з 1937 годам і на 225 проц. у параўнанні з 1932 годам. Агульны план вылаву рыбы ў 1942 годзе прадугледжан у 10.500 цэнтнераў. З натуральных азёр к канцу пяцігодкі вылаў карпаў дасягне 80 цэнтнераў. Уся вылаўленая рыба будзе дастаўлена пакупніку выключна першым гатункам па свежасці.

У Расонскім і Ветрынскім раёнах будуць арганізаваны рыбапрыёмачныя пункты, дзе рыбакі змогуць здаваць сваю прадукцыю непасрэдна з тоні. На Асвейскім пункце будзе знаходзіцца маторная лодка, якая аблегчыць дастаўку рыбы да прыёмачнага пункта і перавозку невадаў з тоні на тоню.

У Полацку будзе пабудавана спецыяльная рыбная база і перапрацоўчы пункт. На вялікіх азёрах (Асвея, Лісна, Нешчадра, Гомель і інш.) намячаецца механізаваць невадную цягу, прыстасаванне ручных лябёдак і блок-паліспасаў.

Значна павялічыцца рыбаразвядзенне. Мяркуецца штогод засяляць азёры да 170—190 тыс. шт. гадавікоў-карпам, а таксама акліматызаваць іншыя каштоўныя пароды рыб.

Мы лічым, што неабходна пабудаваць у Полацку спецыяльны кансервны завод. Ён абслужыць полацкі, лепельскі і віцебскі ўчасткі, якія вылаўліваюць за год да 23—27 тыс. цэнтнераў рыбы. Засол дробнай рыбы прымітыўным спосабам зніжае якасць прадукцыі, у той час як з яе можна прыгатаваць высокаякасныя смачныя кансервы.

Белрыбтрэст і Наркамат харчовай прамысловасці павінны ўлічыць нашы прапановы.

КОННІКАЎ, МІЦУРА.

ХІМІЧНАЯ ПРАМЫСЛОВАСЦЬ БССР У ТРЭЦЯЙ ПЯЦІГОДЦЫ

Пры пабудаванні праграмы работ трэцяга пяцігоддзя неабходна ўлічыць вопыт папярэдніх гадоў, іх дасягненні, а таксама памылкі і недаробкі. Апрача ўважлівага вывучэння сыравінных і энергетычных рэсурсаў рэспублікі, неабходна цвёрда і ясна ўсвоіць асноўныя лініі агульнага развіцця народнай гаспадаркі БССР і тыя прынцыпы, якімі мы павінны кіравацца пры вырашэнні практычных задач. Да іх мы адносім:

1) стаўку на найбольш дасканалыя метады вытворчасці;

2) улік рэзультатаў стаханаўскага руху;

3) максімальнае скарыстанне адыходаў вытворчасці;

4) максімум механізацыі;

5) улік магчымасці камбінавання розных вытворчасцей;

6) стаўка перш за ўсё на мясцовую сыравіну і энергетычныя рэсурсы.

Усе гэтыя прынцыпы прыстасоўны ў той галіне хімічнай прамысловасці, на якой мы спыняемся ў гэтым артыкуле.

ГАЗІФІКАЦЫЯ ТОРФУ

Ужо зараз у агульным апалавым балансе БССР торф займае галоўнейшае месца (41,8 проц.), асабліва ў прамысловым сектары (56,3 проц.). Гэтыя лічбы адносяцца да 1937 года і, несумненна, доля ўдзелу торфу павінна быстра расці, асабліва ў сувязі з увядзеннем лесаахоўнай зоны па берагах рэк.

Але тарфяныя балоты размешчаны ў многіх мясцах не блізка да прамысловых і наогул населеных пунктаў. Узнікае пытанне: або вазіць торф у гэтыя пункты і ставіць ЦЭЦ, г. зн. выпрацоўваць электраэнергію і пару, або выпрацоўваць электраэнергію на балоце (ДзЭС) і перадаваць яе ў горад, або, нарэшце, газіфікаваць торф на балоце і падаваць па газаправоду газ у топкі катлоў. Як вядома, пры газіфікацыі торфу затрачваецца больш, чым пры спальванні пад катламі, прыкладна, на 25—30 проц., але затое каэфіцыент карыснага дзеяння апалу павышаецца. Не прападае апал у попеле, з уходзячымі газамі, меншы засос паветра, менш псуецца футэроўка катлоў, менш догляду топак і катлоў. Наогул у добрым газе мы маем ідэальны апал, а тарфяны газ мае ў сабе мінімальную колькасць шкодных серністых газаў. Звычайна прымаецца, што агульны баланс у тым і другім выпадку амаль супадае. Але, маючы ідэальны апал, мы можам і надалей павышаць яго эфектыўнасць, не гаворачы ўжо аб скарачэнні рабочых рук, змяншэнні рамонту, скарачэнні чыгуначнага транспарту, большай гігіенічнасці кацельнай у выглядзе знішчэння копаці і т. д.

Ці ёсць магчымасць прыступіць зараз-жа да праектавання газіфікацыі ў БССР? Можна. Для БССР патрэбна звярнуць асаблівую ўвагу на арганізацыю і праектаванне наступных метадаў газіфікацыі торфу:

1) Газіфікацыя пад ціскам з паракіслародным дуцьцём.

2) Газіфікацыя торфу ў домнах з фасфарытамі, з адначасовым атрыманнем моцнай фосфарнай кіслаты для ўгнаенняў.

3) Атрыманне падвойнага вадзянога газа для сінтэзу аміяка.

Амаль усе гарады і прамысловыя раёны маюць адпаведныя тарфяныя масівы на аддегласці 50—70 клм., г. зн. трубаправоды не будуць занадта доўгімі.

БРЫКЕТАВАННЕ ТОРФУ

БССР спажывае штогод велізарную колькасць дроў для бытавога, прамысловага і транспартнага сектара (водны транспарт). У 1937 годзе гэта выразіцца (план) у суме 3.570.000 кубічных метраў. Між тым, БССР мае магчымасць замяніць вялікую частку дроў тарфянымі брыкетамі, якія маюць большую цеплатворнасць, чым дровы, а іменна ў калорыях: дровы — 2900, торф — 3250, тарфяны брыкет — 4000—4200.

Праблема брыкетавання торфу і іншых відаў апалу вырашана.

У СССР зараз будуецца вялікі торфабрыкетны завод у Орэхаве для снабжэння Масквы. Праблема брыкетавання торфу з'яўляецца асабліва актуальнай з прычыны дазволу Інстытутам торфа па крайняй меры на вопытна-прамысловай установцы, штучнага абязводжання торфу. Гэты поўсухі торф з'яўляецца добрым матэрыялам для брыкетавання, прычым абодва працэсы праходзяць у агульнай для іх схеме вытворчасці.

Выраб дастатковай колькасці брыкетаў можа вызваліць БССР ад страты вялікай колькасці лесу на дровы і тым стварае магчымасць пераходу да больш рацыянальнага скарыстання лесу.

УГНАЕННІ

Пытанне аб неабходнасці для БССР угнаенняў асвятлялася не раз і ў перыядычным друку і ў спецыяльных работах, напрыклад, у радзе работ па прапойскаму камбінату. Дастаткова сказаць, што пры ўнясенні поўнага ўгнаення (азот, фосфар, калій) можна атрымаць падваенне ўраджаю бульбы і на 40—50 проц. больш ільну.

Што-ж трэба рабіць для вырашэння праблемы ўгнаенняў? Перш за ўсё, неабходна развіваць далей здабычу і размол сожаўскіх фасфарытаў на фасфарытную муку, як прасцейшы від фосфарнага ўгнаення.

Стварэнне прапойскага азотна-тукавага камбіната на базе торфу з яго газіфікацыяй для мэтаў сінтэзу аміяка і з радам камбінаваных вытворчасцей дазволіць дасягнуць вельмі поўнага і ўсебаковага скарыстання сыравіны і энергіі. Гэты камбінат дасць штуршок і раду падобных і дапаможных вытворчасцей, пацягне за сабой пабудову буйнай электрацэнтралі і ўскосным чынам — праз угнаенні выклікае да жыцця і рад новых вытворчасцей, як: пашырэнне вінакурэння, ільняной прамысловасці, лака-фарбовачнай, вытворчасць пластычных мас і т. д.

СКАРЫСТАННЕ АДЫХОДАЎ ВЫТВОРЧАСЦІ

Дырэктывы партыі і ўрада ясна і поўна ставяць пытанне аб максімальным скарыстанні адыходаў, г. зн. аб рацыяналізацыі вытворчасці. У БССР ёсць рад адыходаў, якія могуць быць скарыстаны для далейшай перапрацоўкі і такім чынам палепшыць асноўныя вытворчасці. Да такіх, у галіне хімічнай прамысловасці, належаць:

1. Апілкі для гідроліза драўніны з мэтаю выпрацоўкі эцілавага (віннага) спірту і кармовых дражджэй. Магчыма таксама пастаноўка вытворчасці фурфурола, патрэба ў якім вельмі вялікая ў лакавай прамысловасці і выпрацоўцы пластычных мас.

2. Тарфяны ачос для тае-ж мэты.

3. Кастра ад перапрацоўкі ільну для гідроліза, выпрацоўка кармовых дражджэй фурфурола, пластычных мас і цэлюлозы.

Ужо гэты невялікі пералік паказвае дастатковую актуальнасць праблемы скарыстання адыходаў для БССР.

ПЕРАПРАЦОЎКА ТАРФЯНОЙ СМАЛЫ

Пры далейшым развіцці газагенератарных станцый можна чакаць значнай колькасці тарфяной смалы. Так, пры газіфікацыі 500.000 тон торфу (гэта колькасць неабходна, напрыклад, для пераводу на газавы апал электрастанцый, намечаных для Менска), пры разліку выхаду смалы ў 7 проц., мы атрымліваем ужо 35.000 тон смалы. Праектуемы прапойскі камбінат дасць каля 7.000 тон. Апрача таго, ёсць рад генератарных станцый пры шклозаводах. Такім чынам, толькі ўказаныя ўстаноўкі даюць да 50.000 тон смалы ў канцы трэцяй пяцігодкі. Пры газіфікацыі яшчэ аднаго ці двух пунктаў мы ўжо атрымліваем каля 80—100 тысяч тон смалы. Пытанне аб метадах перапрацоўкі тарфяной смалы дастаткова распрацавана Інстытутам торфа. Тут могуць быць выбраны розныя варыянты, з прычыны багацця атрымліваемых прадуктаў. Але ў аснове методыка распрацавана і дае вельмі выгодныя вынікі. Пры разліках прымаецца, што 1 тона смалы дае на 200 руб. прадукцыі, а пры 100.000 тон мы маем суму ў 20.000.000 руб. Гэта вытворчасць вельмі выгодная, бо дае магчымасць атрымання раду дэфіцытных прадуктаў, знаходзячых сабе рознастайнае ўжыванне. Так, сама смала патрэбна як флатацыйны матэрыял для апатытаў і фасфарытаў пры іх узбагачэнні. Спажыўцамі розных прадуктаў з'яўляюцца наступныя галіны: вытворчасць пластычных мас; дрэвапрапітваючыя заводы (што мае асаблівае значэнне для БССР, якая церпіць ад хатняга грыбка); рухавікі ўнутранога згарання (бензін, маторны апал); скураная прамысловасць (пек, воск); дарожная справа; фармацэўтычная прамысловасць і т. д.

Неабходна рацыяналізаваць існуючыя генератарныя ўстаноўкі і прыступіць да шырокага скарыстання і перапрацоўкі тарфяной смалы з тым, каб у будучым павялічыць маштаб будуемых заводаў.

ЛАКА-ФАРБОВАЧНАЯ ПРАМЫСЛОВАСЦЬ

Гэта галіна прамысловасці ўжо атрымала развіццё ў БССР, маючы рад мясцовых сыравінных рэсурсаў, як: прыродныя фарбовачныя землі, казеін, спірт драўляны і вінны, якасная крэйда, як напаўніцель, кварцавыя пяскі для сіліката, раслiннае масла, ацэтона-бутаналавыя растваральнікі з быхаўскага завода, шкіпідар, каніфоль, штучныя смолы на базе перапрацоўкі тарфяной смалы.

Такім чынам, далейшае развіццё лака-фарбовачнай прамысловасці цяснейшым чынам пераплятаецца з рознастайным комплексам узнікаючых і развіваючыхся хімічных вытворчасцей.

ЛЕСАХІМІЯ

З усіх галін хімічнай прамысловасці, якая грунтуецца на мясцовай прыроднай сыравіне, асабліва вырасла лесахімічная прамысловасць, але ў асноўным і яна абмежавалася толькі развіццём падсочнай гаспадаркі і вельмі мала закранула такія галіны, як ацэта-мецілавую, экстрактна-каніфольную, выпрацоўку эфірных маслаў, далейшую перапрацоўку скіпідара на камфару і інш., а каніфоль — на лакавыя смолы; пластыфікацыя драўніны і інш. Гэтыя пытанні падлягаюць вырашэнню ў трэцім пяцігоддзі.

САПРАПЕЛЫ

Значным энергахімічным рэсурсам у БССР, не атрымаўшым пакуль у нас прамысловага прымянення, з'яўляюцца сапрапелы, якімі вельмі багата поўнач БССР. Тут можа быць вырашана праблема атрымання штучнага апалу. Пытанне, галоўным чынам, упіраецца ў знаходжанне дастаткова рэнтабельных метадаў здабычы сапрапелаў. Тэхналагічны працэс іх перапрацоўкі можа быць устаноўлен дастаткова быстра. Неабходна ў бліжэйшы-ж год прыступіць да распрацоўкі прамысловых метадаў здабычы сапрапелаў.

ПЕРАПРАЦОЎКА ДАЛАМІТАЎ

Важным пытаннем з'яўляецца атрыманне магнезіяльных солей з даламіта. Гэтым адначасова вырашаецца рацыяналізацыя завода «Чырвоны хімік» у Нова-Беліцы і завода ў Левай Рубе (Віцебск). Завод «Чырвоны хімік» перапрацоўвае даламіт на тэрмаізаляцыю — «Савеліт»; прычым сыравіна прывозіцца з Левай Рубы. Другім асноўным сваім прадуктам завод выпрацоўвае хімічна чыстую крэйду з прывознага падольскага вапнянага туфа. Пры пераходзе ад вытворчасці «Савеліта» да выпрацоўкі чыстых магнезіяльных салей, дорага каштуючы транспарт даламіта, з аднаго боку, апраўдаўся-б атрыманнем больш каштоўных прадуктаў, а, з другога боку, атрымалася-б у працэсе вытворчасці хімічна чыстая крэйда і адпадзе далёкі транспарт вапнянага туфа.

Навукова-даследчая мысль павінна вырашыць усё яшчэ няясныя пытанні тэхналагічнага працэсу і падрыхтаваць увесь матэрыял, неабходны для быстрага ажыццяўлення гэтай перабудовы. Вытворчасць-жа тэрмаізаляцыі «Савеліт» павінна развівацца на Левай Рубе, сыравіннай базе, дзе яна можа быць добра ўвязана з вапнянай вытворчасцю. У даным выпадку неабходна паставіць пытанне аб выкарыстанні як для савелітавай, так і для вапнянай вытворчасці велізарных запасаў драбніны даламіта, які зараз, з'яўляючыся баластам, затрудняе вытворчую дзейнасць. Для гэтай мэты неабходна ўстанавіць у Левай Рубе барабанныя, верцячыяся печы. У даны момант печы для абпалу даламіта патрабуюць шмат паліва.

Усе пералічаныя галіны прадстаўляюць вельмі істотны ўклад у прамысловасць БССР. Прапанаваныя шляхі развіцця іх цесна звязаны з агульным характарам народнагаспадарчага развіцця і з рэсурсамі БССР. Яны апраўдваюцца з пункту гледжання планавага і комплекснага пабудавання народнай гаспадаркі. З прыведзенага відаць, як цесна пераплятаецца ў БССР энергетычная і хімічная прамысловасць, прычым для той і другой асноўным відам сыравіны з'яўляецца торф. Такім чынам, разгортванне плана работ трэцяй пяцігодкі дыктуе неабходнасць фарсіраваць тарфяныя распрацоўкі і ўкараняць у іх практыку рацыяналізатарскія прапановы і механізацыю.

Трэцяя пяцігодка павінна ўлічыць усе дасягненні і вывады ранейшых эксперыментаў і ставіць як здабываючую, так і перапрацоўваючую гаспадаркі на ўзровень максімальных дасягненняў тэхнікі. Гэта адносіцца, зразумела, не толькі да хіміі і энергетыкі, але і да ўсіх галін народнай гаспадаркі. **Праф. Б. М. ШПЕНЦЭР.**

ПАЛІТЫКА УСТУПАК АГРЭСАРУ

Крывавая правакацыя фашысцкай Германіі, варварская бамбардыроўка Альмерыі, якая выклікала абурэнне ва ўсім цывілізаваным свеце, пабудзілі Англію выступіць з чарговым дыпламатычным манеўрам.

Замест таго, каб заклікаць да парадку зарваўшыхся агрэсараў, Англія імкнецца да што-б там ні стала супакоіць фашысцкія дзяржавы, вярнуць «заблудшую авечку» ў лона... Лонданскага камітэта.

Англійскі ўрад паслаў Францыі, Італіі і Германіі ноту, у якой прапануе свой план урэгулявання канфлікта: абодва бакі ў Іспаніі павінны ўстанавіць зону бяспекі: марское камандаванне чатырох дзяржаў (Англіі, Францыі, Італіі і Германіі) павінна праводзіць кансультацыі адносна далейшых мер у выпадку новых інцыдэнтаў. Чатыры марскія дзяржавы, якія ажыццяўляюць кантроль у іспанскіх водах, а не ўсе члены Лонданскага камітэта павінны вырашаць, якія санкцыі трэба ўжыць да дзяржавы (чытай — Іспаніі), выклікаўшай інцыдэнт.

Французскі ўрад у прынцыпе згадзіўся з англійскімі прапановамі. Францыя падтрымлівае прапанову аб стварэнні зон бяспекі ў іспанскіх портах, аб калектыўным кантролі ўзбярэжжа. Яна пярэчыць, галоўным чынам, супроць своеасаблівага адраджэння «пакта чатырох» — кансультацыі чатырох марскіх дзяржаў. Да абмеркавання пытанняў, звязаных з кантролем, па думцы Францыі, павінны быць прыцягнуты іншыя члены Лонданскага камітэта. Францыя баіцца, каб агрэсар не ўцягнуў яе і Англію ў загадзя спраэкаваны інцыдэнт і прымусіў згадзіцца на рэпрэсіі ў адносінах Іспаніі.

Як і трэба было чакаць, англійская нота выклікала поўнае задаволенне ў фашысцкім лагеры. Але палітыка ўступак агрэсару, палітыка кампрамісаў яшчэ больш павялічыла нахабнасць падпальшчыкаў вайны. Германія і Італія прымаюць у прынцыпе англійскія прапановы, але высоўваюць свае агаворкі. Берлін патрабуе ні больш ні менш, як права для германскіх суднаў «непасрэдных дзеянняў» у выпадку нападу або пагрозы нападу. Агрэсары патрабуюць благаславення на далейшыя крывавыя подвігі ў Іспаніі. Італія, зразумела, падтрымлівае патрабаванні свайго германскага саюзніка. Італьянская дыпламатыя зараз імкнецца ўбіць клін паміж Англіяй і Францыяй. Італьянскі друк старанна даказвае, што Францыя «ўстаўляе палкі ў калёсы англійскай ініцыятывы» і тым зрывае мірнае ўрэгуляванне канфлікта.

Гэта новая правакацыя разлічана на пэўныя кіруючыя колы Францыі; яна мае мэтай дабіцца ад французскага ўрада безагаворачнага прыняцця англійскіх прапаноў адносна кансультацыі чатырох дзяржаў.

Нахабнасць фашысцкіх агрэсараў, якія не сустракаюць адпору, якія прымусілі Еўропу з'есці чарговую горкую пілюлю, не ведае ніякіх межаў.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

МАДРЫДСКІ ФРОНТ

6 чэрвеня рэспубліканцы аднавілі наступленне ў напрамку на Пердрыкс (на захад ад Мадрыда). Рэспубліканскія дынамітчыкі, за якімі ішла пяхота, атакавалі пазіцыі праціўніка. Не гледзячы на ўпартае супраціўленне мараканцаў і легіянераў, рэспубліканцы занялі могілкі ў Аравака. Усю ноч мяцежнікі безрэзультатна абстрэльвалі страчаныя імі пазіцыі. Раніцою 7 чэрвеня рэспубліканцы канчаткова ўмацавалі свае новыя пазіцыі на могілках.

ПАЎДНЁВЫ ФРОНТ

Як перадае гібралтарскі карэспандэнт кансерватыўнай англійскай газеты «Дэйлі экспрэс», мяцежнікі канцэнтруюць свае сілы для наступлення ў напрамку на Альмерыю (порт на поўдні Іспаніі). У Малазе сканцэнтраваны 12 батальёнаў італьянскіх рэгулярных войск.

* * *

Як перадае карэспандэнт газеты «Таймс», з 4 па 6 чэрвеня з Сеуты (іспанскае Марока) у Іспанію мяцежнікі перакінулі 14 тысяч войск. З іх—12.500 іспанцаў, галоўным чынам, маладыя рэкруты, толькі што прайшоўшыя абучэнне ў Марока. Астатнія — з «замежнага легіёна». (БЕЛТА).

* * *

У Сіеры Невадзе рэспубліканскія войскі занялі 6 чэрвеня гару Пелаю.

Мяцежнікі прадпрынялі атакі на пазіцыі рэспубліканцаў у раёне Пасабланка (на поўнач ад Кардовы). У некаторых пунктах адбываліся рукапашныя схваткі. Атакі мяцежнікаў былі адбіты з цяжкімі для іх стратамі.

Авіяцыя рэспубліканцаў бамбардыравала аб'екты ваеннага значэння ў Грэнадзе і пазіцыі праціўніка ў ваколіцах гэтага горада. (БЕЛТА).

* * *

ВАЛЕНСІЯ (горад на ўсходнім узбярэжжы Іспаніі, часовая рэзідэнцыя ўрада), 6 чэрвеня. (БЕЛТА). Учора на пасяджэнні ўрада прынята рашэнне аднавіць Вярхоўны ваенны совет. Старшынёй совета будзе міністр абароны Прыето, членамі совета— прэм'ер Негрын, міністр замежных спраў Хіраль і міністр земляробства Урыбе.

ПРАВАКАЦЫЯ ФРАНЦУЗСКІХ ФАШЫСТАЎ

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 5 чэрвеня. (БЕЛТА). Член ЦК Французскай компартыі, віцэ-старшыня палаты дэпутатаў Жак Дзюкло паслаў міністру ўнутраных спраў пісьмо, якое выкрывае фашысцкія правакацыі ў Трамблей ле Гонес (дэпартамент Сены і Уазы), дзе 3 чэрвеня фашысты напалі на бастуючых сельскагаспадарчых рабочых і ранілі 8 чалавек. Компартыя патрабуе ад урада прыняцця рашучых мер супроць падобных правакацый.

Як паведамляе орган компартыі «Юманітэ», фашысты прыбылі ў Трамблей ле Гонес на 40 машынах і, напаўшы на групу бастуючых сельскагаспадарчых рабочых, люта збілі іх. Сярод раненых— сакратар ЦК прафсаюза сельскагаспадарчых рабочых, арыштаваны жандарамі.

Прафсаюз сельскагаспадарчых рабочых апублікаваў пратэст ад імя 200 тысяч сваіх членаў супроць арышту свайго сакратара.

Новы японскі ўрад

ЗАЯВЫ НОВЫХ МІНІСТРАЎ

ТОКІО (сталіца Японіі), 6 чэрвеня. (БЕЛТА). Прэм'ер Коное выступіў 4 чэрвеня з прамовай па радыё, у якой заявіў, што ў замежнай палітыцы ўрад імкнецца да «міру, аснованага на міжнароднай справядлівасці, а не толькі на простым захаванні статус-кво» (існуючага становішча). Ён гаварыў таксама аб «цяжкім становішчы, у якім знаходзіцца Японія».

Услед за прэм'ерам з заявамі па радыё выступіла большасць міністраў. Міністр замежных спраў Хірота пачаў з указання, што «дзяржавы — гэтыя жывыя і развіваючыяся масы, а не акамянелыя кавалкі зямлі ўстаноўленых памераў». «Кітайска-японскія адносіны, — заявіў Хірота, — знаходзяцца ў такім становішчы, якое не дазваляе прадаўжаць абстрактныя дыскусіі, а патрабуе ўрэгулявання канкрэтных праблем». Ён дадаў, што «ніякая трэцяя дзяржава не павінна ўмешвацца ва ўрэгуляванне канкрэтных праблем паміж Кітаем і Японіяй.

ПАЗІЦЫЯ ПАЛІТЫЧНЫХ ПАРТЫЙ

ТОКІО, 6 чэрвеня. (БЕЛТА). Каментуючы заяву членаў урада, Мацуно (галоўны сакратар партыі Сейюкай) заявіў, што Сейюкай пакуль зойме выжыдальную пазіцыю, наглядаючы за дзейнасцю ўрада».

Койдзумі (галоўны сакратар партыі Мінсейто) заявіў, што Мінсейто будзе супрацоўнічаць з габінетам, «пакуль не будзе вялікай розніцы ў палітыцы і ў прынцыпах».

Паводле слоў газеты, кіраўнікі абедвух партый, распусціўшы 4 чэрвеня «аб'яднаны камітэт барацьбы за звяржэнне ўрада Хаясі», як выканаўшы ўжо сваю місію, прызналі, што абедзве партыі павінны ўважліва сачыць за «манеўрамі ўрада па стварэнню новай партыі».

НЯДОЎГАВЕЧНЫ ЎРАД

ТОКІО, 7 чэрвеня. (БЕЛТА). Газета «Ніці-ніці» і агенцтва Дамей Цусін прама заяўляюць, што князь Коное нядоўга ўтрымаецца на пасту прэм'ера, і прадсказваюць, што «Коное падасць у адстаўку не пазней завяршэння чарговай парламенцкай сесіі».

АНТЫЯПОНСКАЕ ПАЎСТАННЕ У ПРАВІНЦЫІ ЧАХАР

БЭЙПІН (б. сталіца Кітая), 7 чэрвеня. (БЕЛТА). Газеты, паведамляючы аб становішчы ў правінцыі Чахар, (Унутраная Манголія—частка Кітая), указваюць, што насельніцтва, паўстаўшае супроць улады князя Дэ-Вана (японскі агент) стварыла ў чатырох раёнах «народную армію самаабароны». Для кіраўніцтва дзеяннямі арміі выбран камандуючы. Па ўсёй паўночнай частцы Чахара паўстаўшымі раззброена шмат атрадаў паліцыі і асобных дробных вайсковых часцей.

Шмат японскіх войск прыбыла ў заходнюю частку правінцыі Жэхе і рыхтуюцца да ўступлення ў правінцыю Чахар праз Гуюань і іншыя пункты. У раёнах, якія знаходзяцца пад уладаю Дэ-Вана, пануе люты тэрор.

НАРАСТАЕ ХВАЛЯ ЗАБАСТОВАК У ЗША

НЬЮ-ЁРК (буйнейшы цэнтр ЗША), 7 чэрвеня. (БЕЛТА). Учора ў Лансінгу (галоўны горад штата Мічыган) пачалася ўсеагульная забастоўка, у якой прымаюць удзел звыш 12 тысяч, галоўным чынам, транспартных рабочых. Бастуючыя патрабуюць вызвалення васьмі рабочых, арыштаваных за ўдзел у пікеце ў часе нядаўняй мясцовай забастоўкі.

У сувязі з усеагульнай забастоўкай у Лансінгу спынен вулічны рух, прыпынена работа на фабрыках, закрыты буйнейшыя магазіны.

Групай бастуючых заняты будынак муніцыпалітэта.

У штатах Ілінойс і Огайо прадаўжаюць баставаць звыш 70 тыс. рабочых-сталеліцейшчыкаў на 21 прадпрыемстве.

СУД МІЛАСЦІВЫ ДА ПАГРОМШЧЫКАЎ

ВАРШАВА (сталіца Польшчы), 7 чэрвеня. (БЕЛТА). Акруговы суд у Кракаве вынес прыгавор удзельнікам узброенага выступлення і яўрэйскага пагрому, арганізаванага эндэкамі (нацыянал-дэмакратамі) у горадзе Мысленніцы ў чэрвені мінулага года.

У рэзультаце мяккага прыгавору і заліку асуджаным тэрміну папярэдняга турэмнага зняволення ўсе падсудныя, за выключэннем двух, вызвалены.

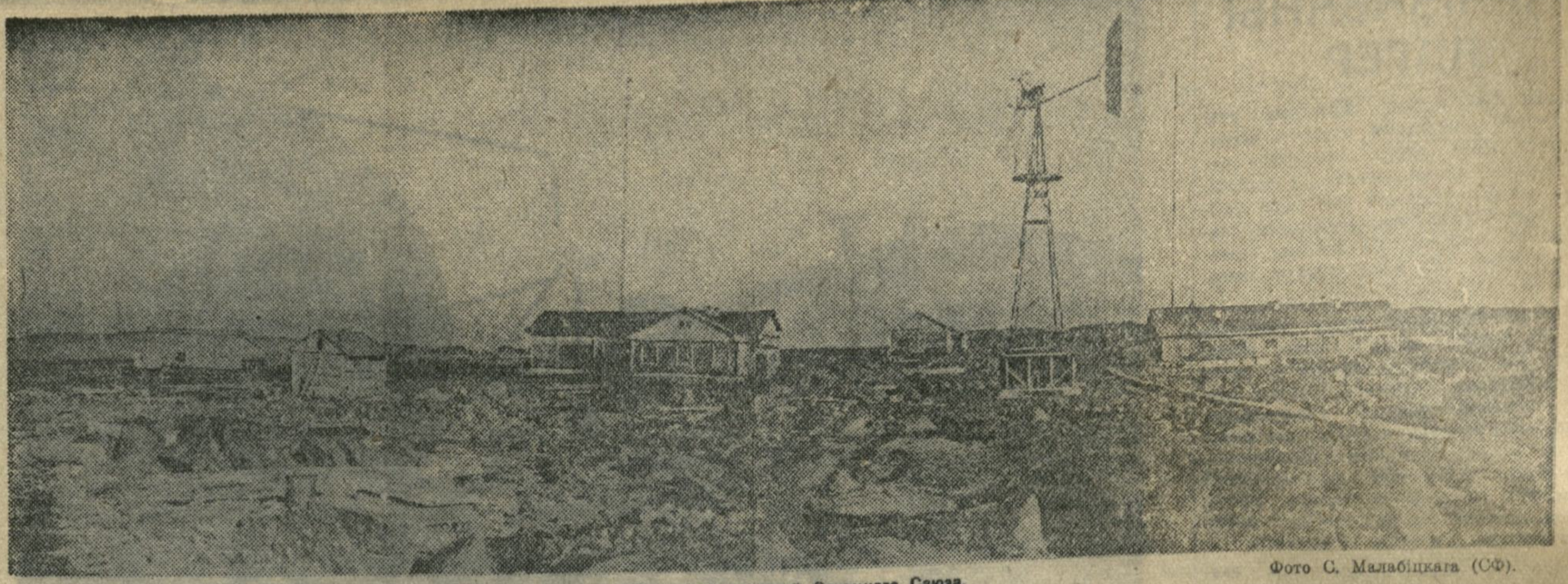

На востраве Дзіксон. НА ЗДЫМКУ: радыёцэнтр вострава—адна з паўночных станцый Савецкага Саюза.

Фота С. Малабіцкага (СФ).

ШТО НОВАГА НА ПРАДПРЫЕМСТВАХ

⊙ У Магілеве пры заводзе імя Дзімітрава заканчваецца будаўніцтва і абсталяванне цэха па вытворчасці электраматораў. Абсталяваны спецыяльнымі машынамі і станкамі цэх будзе выпускаць 10 тысяч матораў у год. Гэтыя маторы галоўным чынам прадназначаны для скарыстання ў прамысловасці к такарным, стругальным, швейным і іншым станкам. У цэху, які пачне працаваць у канцы гэтага месяца, будзе занята 200 рабочых.

⊙ Лістапракатны цэх пры магілеўскім трубаліцейным заводзе ўступіць у эксплаатацыю ў ліпені. Цэх будзе вырабляць дахавае і лістовае ацынкаванае жалеза для пасуды шырокага спажывання, як дзіцячыя ваначкі, вёдры, бідоны і інш. З пускам гэтага цэха, які будзе выпускаць 5.000 тон жалеза ў год, значна пашырыцца ў БССР вытворчасць ацынкаванай пасуды. Для лістапракатнага цэха пабудаван спецыяльны корпус і ў ім устанаўляюцца навейшыя машыны.

⊙ Зацверджан праект і прыступлена да рэканструкцыі Крычаўскага фасфарытнага завода. Рэканструкцыя завода будзе закончана ў першым квартале будучага года. Замест трох недасканалых млыноў Кента ўстанаўляецца адна шаравая мельніца выключна савецкай вытворчасці. Пасля рэканструкцыі магутнасць завода павялічыцца з выпуску 31.000 тон да выпуску 66.000 тон фасфарыта ў год.

ПІСЬМО Ў РЭДАКЦЫЮ

ЗНАЙШЛІ ВЫХАД...

Менская стаматалагічная клініка карыстаецца шырокай папулярнасцю сярод працоўных горада і акаляючых раёнаў. Здавалася-б, што клініка не заслужыла таго, каб быць па-за ўвагай НК Аховы здароўя, тым больш, што яна з'яўляецца адзінай у БССР.

На жаль, гэта не так. Нядаўна па распараджэнню наркомаховы здароўя стаматалагічную клініку перамясцілі ў другое памяшканне, зусім непрыгоднае — цёмнае і цеснае. Памяшканне-ж, якое раней займала стаматалагічная клініка, аддана гінекалагічнай. І атрымліваецца, што НК Аховы здароўя «паляпшае» ўмовы адной лекавай установы за кошт другой.

Ці не характарызуе гэты факт парочную сістэму кіраўніцтва Наркамата аховы здароўя.

Урач-стаматолаг МАТУСАЎ.

КУЛЬТУРНАЕ АБСЛУГОЎВАННЕ ДЭЛЕГАТАЎ XVI З'ЕЗДА КП(б)Б

У дні работы XVI з'езда комуністычнай партыі большэвікоў Беларусі для дэлегатаў з'езда будуць створаны ўмовы для культурнага адпачынку. Праграмай культурнага абслугоўвання прадугледжан паказ дэлегатам лепшых пастановак, фільмаў, мастацкай самадзейнасці і цыркавога мастацтва.

Маскоўскі цэнтральны тэатр Чырвонай Арміі, які зараз знаходзіцца на гастролях у Менску, пакажа дзве лепшых сваіх пастаноўкі: «Мяшчане» М. Горкага і «Славу» В. Гусева. Тэатр оперы і балета БССР ставіць апошнюю сваю работу—оперу Пучыні» «Флорыя Тоска». Віцебскі драматычны беларускі тэатр пакажа дэлегатам з'езда п'есу «Вайна вайне» народнага паэта рэспублікі Якуба Коласа.

Дэлегаты наведаюць гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка», дзе прагледзяць выдатныя фільмы «Юнацтва Максіма» і «Зварот Максіма», а таксама наведаюць дзяржаўны цырк. 14 чэрвеня будзе арганізаван паказ мастацкай самадзейнасці чырвонаармейцаў і пагранічнікаў БССР. Дэлегаты з'езда змогуць такім чынам сур'ёзную і адказную работу спалучыць з культурным адпачынкам, знаёмячыся адначасова з дасягненнямі культуры сваёй рэспублікі.

СЯМ'Я МУЗЫКАНТАЎ

ДЗЕРЖЫНСК. Сямейны ансамбль калгасніка Бохана Уладзіміра з калгаса «Ленінскі шлях» славіцца на ўвесь раён. Гэта сям'я музыкантаў часта выступае на вечарах у сваім калгасе, у гарадскім клубе імя Леніна, дае канцэрты праз раённы радыёвузел.

Сам Бохан грае на скрыпцы, а яго жонка, 18-гадовы сын — вучань сярэдняй школы і 8-гадовая дачка Ядзя граюць на цымбалах. У рэпертуары ансамбля — беларускія народныя песні і танцы: «Лявоніха», «Крыжачок», «Юрачка», а таксама песні з кінофільмаў «Цырк», «Вясёлыя рэбята», «Дзеці капітана Гранта», марш з фільма «Дэпутат Балтыкі» і інш.

Бохан і яго жонка з'яўляюцца лепшымі стаханаўцамі ў сваім калгасе. Яны перавыконваюць нормы выпрацоўкі на розных работах. Часта ў полі ў часе абедзеных перапынкаў яны граюць для сваіх калгаснікаў. (БЕЛТА).

НАПЯРЭДАДНІ МІЖНАРОДНАЙ РАБОЧАЙ АЛІМПІЯДЫ

25 ліпеня ў Антверпене (Бельгія) адкрываецца 3-я міжнародная рабочая алімпіяда, у якой прыме ўдзел 25 тыс. спартсменаў Злучаных Штатаў Амерыкі і розных краін Еўропы. Праграма алімпіяды налічвае да 20 відаў спорта — футбол, тэніс, лёгкая атлетыка, плаванне, гімнастыка і інш.

Савецкія спартсмены таксама атрымалі запрашэнне ўдзельнічаць у гэтай алімпіядзе. Усесаюзны камітэт па справах фізкультуры і спорта рашыў паслаць дэлегацыю ў колькасці 55 чалавек. Усесаюзны камітэт склікае з 24 чэрвеня ў Маскве месячны вучэбны збор 15 лепшых штангістаў. Сярод іх — рэкардсмены свету тт. Папоў, Копшэлеў, Амбарцумян, Мануюкян, былыя чэмпіёны БССР Шатаў і Механік. На вучэбны збор таксама выклікаюцца цяперашнія чэмпіёны БССР Наум Лапідус і Канстанцін Мілееў. З удзельнікаў збору будзе адабрана каманда для паездкі ў Антверпен і Парыж.

І. ЦЫВЕО.

АСОАВІЯХІМАЎСКІЯ ЛАГЕРЫ

З 1 чэрвеня ў Менску адкрыты лагеры ЦС Асоавіяхіма. У іх знаходзяцца моладзь дапрызыўнага ўзросту, слухачы школы і курсаў ППХА, снайперскай школы і інш. — усяго 900 чалавек. Лагеры дапрызыўнікаў комсамольцаў і членаў Асоавіяхіма адкрыты таксама ў Магілеве, Віцебску, Гомелі, Оршы і інш. гарадах БССР. За месяц прабывання ў лагерах моладзь атрымае там добры адпачынак, ваенна-фізкультурную і палітычную падрыхтоўку

КОРАТКА

⊙ Будаўніцтва ўзорнага сельмага заканчваецца на пагранічнай станцыі Бігосава. У магазіне будуць аддзелы: трыкатажны, галантарэйны, парфюмерны, галаўных убораў і інш.

⊙ Экскурсія па каналу Волга—Масква арганізоўвае цэнтральнае праўленне прафсаюза рабочых МТС для лепшых трактарыстаў рэспублікі.

⊙ Піянерскі лагер для дзяцей чыгуначнікаў Менскага аддзялення эксплаатацыі адкрываецца 20 чэрвеня ў Бабрах пад Оршай. За лета там адпачнуць 350 дзяцей.

⊙ Колькасць прыгарадных пасажыраў павялічваецца з кожным месяцам. У сакавіку ст. Менск прапусціла прыгарадных пасажыраў у абодва канцы звыш 373.000, у красавіку — 440.000, а ў маі — звыш паўмільёна пасажыраў. Цікава заўважыць, што ў маі мінулага года было прапушчана 300.000 пасажыраў.

⊙ 40 метраў мануфактуры знайшла па дарове калгасніца калгаса «VII з'езд Саветаў», Швабскага сельсовета, Лагойскага раёна, Коўшык Вара. Як высветлілася, мануфактуру згубіў крамнік Юраўскай загатоўчай крамы, Смалявіцкага раёна, Галдукевіч у часе раз'ездаў па вёсках. Коўшык Вара звярнула яму мануфактуру.

Дзеннік

9 чэрвеня ў 7 гадзін вечара, у памяшканні летняга закрытага тэатра (сад імя Максіма Горкага) адбудзецца сход партактыва Варашылаўскага раёна. На парадку дня: даклад аб міжнародным становішчы (дакладчык тав. Берман). Білеты на права ўваходу выдаюцца ў РК КП(б)Б.

*

9 чэрвеня 1937 года ў 7 гадзін вечара ў Доме тэхнікі (Комсамольская 25) адбудзецца пленум Кагановіцкага РК КП(б)Б. Парадак дня: 1. Аб ходзе падрыхтоўкі да справаздачна-выбарчых сходаў у комсамольскіх арганізацыях (дакладчыкі сакратар РК ЛКСМБ т. Прохараў, сакратар комсамольскай арганізацыі фабрыкі імя Кагановіча т. Бейненсон, памочнік начальніка палітаддзела менскага вузла па КСМ т. Хасін); 2. Аб ходзе падрыхтоўкі да справаздачна-выбарчых сходаў прафарганізацый раёна (дакладчыкі т. Петрухін, сакратар парткома шчотачнай фабрыкі т. Левін, старшыня заўкома цагельнага завода № 1 т. Белахвостаў); 3. Арганізацыйныя пытанні.

Сакратар Кагановіцкага РК КП(б)Б ЛЯХАЎ.

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

ДЗЯРЖЦЫРК (Сад імя Горкага, тэл. 22-725).

СЁННЯ 9 чэрвеня — вялікае цыркавое прадстаўленне у трох аддзяленнях. Лепшыя савецкія, замежныя нумары і атракцыёны. Пачатак у 9 г. вечара. Каса — з 12 да 2 і з 5 да 10 г. веч. Прымаюцца заяўкі на сталыя месцы са скідкай.

СЁННЯ Ў ТЭАТРАХ І КІНО:

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА. Апошнія спектаклі КАПЕЛІЯ

ГАСТРОЛІ МАСКОЎСК. ТЭАТРА ЧЫРВОНАЙ АРМІІ. М. Горкі. «МЕШЧАНЕ»

Гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка» ЗВАРОТ МАКСІМА

Дзіцячы гукавы кінотэатр АЙ-ГУЛЬ

Гукавы кінотэатр «Пролетарый» ЖАНІЦЬБА (па Гогалю) на летняй эстрадзе — джаз-аркестр

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал» АГНІ ВЯЛІКАГА ГОРАДА

Гукавы кінотэатр «Спартак» ЮНАЦТВА МАКСІМА 1-я серыя.

РАДЫЁПЕРАДАЧЫ НА 9 ЧЭРВЕНЯ: 8.30 — «Апошнія паведамленні». 16.00 — канцэрт. 17.00 — перадача для дзяцей. 18.30 — завочная партвучоба. 19.30 — рускія народныя песні. 20.15 — мастацкая самадзейнасць г. Оршы. 22.00 — перадача на яўрэйскай мове. 23.00 — «Апошнія паведамленні» 23.15 — перадача на польскай мове.

ЛУЖАСНЯНСКІ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫ ПАЛЯВОДЧЫ ТЭХНІКУМ абвяшчае НАБОР СТУДЭНТАЎ

Тэхнікум рыхтуе аграномаў, паляводаў сярэдняй кваліфікацыі.

У тэхнікум прымаюцца асобы ва ўзросце ад 15 да 30 год, з адукацыяй за няпоўную сярэднюю школу (сем класаў сярэдняй школы).

Паступаючыя трымаюць іспыты па наступных дысцыплінах: белмове і літаратуры, палітграмаце, матэматыцы, фізіцы і фізічнай геаграфіі ў аб'ёме праграм НСШ.

Асобы, якія скончылі НСШ і маюць ацэнку «выдатна» па белмове і літаратуры, матэматыцы, палітграмаце, фізіцы і фізічнай геаграфіі, будуць прымацца ў тэхнікум без іспытаў.

Іспыты — з 15 па 25 жніўня.

Прыём заяў да 10 жніўня.

Да заявы аб паступленні неабходна прыкласці наступныя дакументы ў арыгіналах: 1) аб адукацыі, 2) аўтабіяграфію, 3) метрыку, 4) даведку аб здароўі, 5) дзве засведчаныя фотакарткі і паштовых марак на 40 кап. Пры яўцы на іспыты неабходна мець пашпарт.

Усе прынятыя ў тэхнікум забяспечваюцца інтэрнатам, сталовай і стыпендыяй па паспяховасці. Ёсць бясплатная лазня і пральня.

Пачатак заняткаў з 1 верасня 1937 г.

Заявы накіроўваць: г. Віцебск, Лужаснянскі сельгастэхнікум.

ДЫРЭКЦЫЯ.

КУРАНЯТЫ

ВЫСОКАПРАДУКЦЫЙНЫЯ, ЧЫСТАПАРОДНЫЯ „БЕЛЫ ЛЕГОРН“

ПРАДАЮЦЦА ўсім у неабмежаванай колькасці як ЗА ГРОШЫ, па цане: ЧЫСТАПАРОДНЫЯ — 1 р. штука і МЕТЫСНЫЯ — 45 кап. штука, таксама і ў АБМЕН НА ЯЙКІ. За кожнае куранё патрэбна здаць на інкубатарную станцыю 2 яйкі і даплаціць 25 кап.

ВОДПУСК КУРАНЯТ праводзіцца ў наступных ІНКУБАТАРНА-ПТУШКАВОДНЫХ СТАНЦЫЯХ.

У ГАРАДАХ: МЕНСК, ІПС — вул. Апанскага, 56; ГОМЕЛЬ — Нямецкая, 9; ОРША — Савецкая, 28; ПОЛАЦК — Задалоцце, Міхіраўская, 43; СЛУЦК — вул. Парыжскай Комуны, 43; КАЛІНКАВІЧЫ — інкубатарная станцыя; БАБРУЙСК — Цагельная, 6; БАРЫСАЎ — Розы Люксембург, 11/26; ЛЕПЕЛЬ — Базарная, 1).

У РАЁННЫХ ЦЭНТРАХ: Крычаў, Гарадок, Дрыса, Асіповічы, Будa-Кашалёва, Хойнікі, Копыль — калгас «Кастрычнік», Стара-Копыльскага сельсовета.

ДАВЕДКІ можна атрымаць: Дом урада, Наркамзем БССР, пакой № 123, тэл. 22-665.

Віцебская прамыслова-кааперацыйная арцель «Промхарч» (г. Віцебск, Аршанская вуліца, 80) з 1 чэрвеня 1937 г.

ЛІКВІДУЕЦЦА

ў сувязі з аб'яднаннем з віцебскай прамыслова-кааперацыйнай арцеллю «Калектыўная праца».

З усімі прэтэнзіямі да арцелі «Промхарч» належыць звяртацца ў ліквідацыйную камісію арцелі да 15 чэрвеня 1937 г. па адрасу: гор. Віцебск, вул. Малая-Жораса, 6.

ЛІКВІДКОМ.

АБ ПАРАДКУ ПРЫЁМУ ДЗЯЦЕЙ У ШКОЛЫ гор. МЕНСКА

на 1937—38 навучальны год.

Менскі гарадскі аддзел народнай асветы абвяшчае, што ў школах г. Менска пачаўся прыём дзяцей у першыя класы беларускіх, рускіх, яўрэйскіх і польскіх школ.

У першыя класы прымаюцца ўсе дзеці, якія нарадзіліся ў 1929 годзе.

Прыём праводзіцца з 10 да 12 гадзін дня і з 5 да 7 г. вечара кожны дзень апрача выхадных. 1 жніўня г.г. прыём будзе спынен.

Пры заяве бацькі, або асобы, якая яго замяняе, павінны прадставіць: метрычны выпіс і пасведчанне аб прышчэпцы воспы.

Заявы з дакументамі аб прыёме ў школу падаюцца непасрэдна дырэктарам школ па месцу жыхарства па наступных адрасах:

№№ школ	Тып школы	На якой мове выкладанне	Адрас школы	Дзе прымаюцца заявы
1	Сярэдняя	Беларуская	Інтэрнацыянальная 31/2	Інтэрнац. 31/2
2	»	«	Энгельса 33-а	Энгельса 33-а
3	»	«	Грушаўскі пасёлак	Грушаўскі пас.
4	»	Руская	2-гі чыгуначны зав.	2-гі чыгун. завул.
5	»	«	Рог Чырвонаарм. і Кірава	Рог Чырвонаарм. і Кірава
6	»		Ленінская 21	Ленінская 21
7	»	Польская	Доўгабродская 16	Доўгабродская 16
8	»	Яўрэйская	Камсамольская 40	Камсамольская 40
9	»	Руская	Савецкая 93	Савецкая 93
10	»	«	11-га Ліпеня 4	11 Ліпеня 4
11	»	Беларуск.	Рог К/Лібкнехта 1	
12	»	Руская	Мебельны завулак	Мясікова 15
13	»	Яўрэйская	Куйбышава 35	Куйбышава 35
14	»	Руская	Мясікова 15	Мясікова 15
15	»	«	Савецкая 173	Савецкая 173
16	»	Беларуск.	Пляц Волі 17	Пляц Волі 17
17	»	«	Комунальная 31	Комунальная 31
18	»	Руская	Танкавая 38	Танкавая 38
19	»	«	Рэвалюцыйная 22	Рэвалюцыйная 22
20	»	Беларуск.	Асоавіяхім. 17	Асоавіяхім. 17
21	»	«	Маляўшчынская вул.	Лагойскі тракт 37-а
22	»	«	Свярдлоўская 55	Свярдлоўская 55
23	»	Белар.-руск.	Савецкая 173	Савецкая 173
[illegible]	»	Беларуск.	Палявая	Палявая
[illegible]	»	Яўрэйская	Камсамольская 23	Камсамольск. 23
26	»	Беларуск.	Камароўская 30-а	Камароўск. 30-а
27	»	Руская	Мясікова 64	Мясікова 64
28	»		Рог К/Маркса 1	у 9-й сярэд. школе, вул. 11 Ліпеня
1	НСШ	Беларуск.	Свярдлоўская	
2	«	Яўрэйская	Фрунзенская 31/5	Фрунзенская 31/5
3	«	Беларуск.	Мясікова 15	Мясікова 15
4	«	Яўрэйская	Падгорны зав. 5	Падгорны зав. 5
5	«	«	Лагойскі зав. 37-а	Лагойскі зав. 37-а
6	«	«	Вызвалення 8	Вызвалення 8
7	«	«	Савецкая 52	Савецкая 52
8	«	«	Рэвалюцыйная 28	Рэвалюцыйная 28
9	«	Польская	Энгельса 8	Энгельса 8
10	«	Беларуск.	1-я Лекерта 5	1-я Лекерта 5
1	пачатковая	«	Комунальная 32	Комунальная 32
2	«	«	Асоавіяхімаўск. 17	Асоавіяхім. 17
3	»		Фабрычная 10-а	Фабрычная 10-а
		Нямецкая	Фабрычная 10-а	Пасёлак «Комінтэрн» Фабрычная 10-а

Гомельскі ўсебеларускі індустрыяльны тэхнікум будматэрыялаў абвяшчае НАБОР СТУДЭНТАЎ

на 1937—38 навучальны год на першы курс.

Тэхнікум рыхтуе тэхнікаў-тэхнолагаў керамічнай прамысловасці. У тэхнікум прымаюцца асобы ва ўзросце ад 16 да 35 год, скончыўшыя няпоўную сярэднюю школу.

Курс навучання — 4 гады.

Заявы прымаюцца да 1 жніўня штодзенна за выключэннем агульных выхадных дзён (6, 12, 18, 24 і 30).

Да заявы прыкладаюцца: пасведчанне аб адукацыі, аўтабіяграфія, метрычны выпіс, 2 фотакарткі з завераным подпісам, пасведчанне аб здароўі і паштовых марак на 40 кап.

Іспыты будуць праводзіцца з 15 па 25 жніўня 1937 года па наступных дысцыплінах: роднай мове, гісторыі, матэматыцы, фізіцы і хіміі.

На іспыты з'явіцца па выкліку тэхнікума.

Іншагароднія забяспечваюцца інтэрнатам. Стыпендыя — па паспяховасці.

Адрас: Гомель, Ветраная вул., № 50, Тэхнікум будматэрыялаў.

ДЫРЭКЦЫЯ.

Тп. Галоўлітбела № К—2121.

Друкарня газеты «Звязда». Менск, Савецкая, 63.

К., К., С.